

**ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE
OSNOVNIH ŠOL
POROČILO O IZVEDBI NACIONALNEGA PREVERJANJA ZNANJA
2013/2014**

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center
Julij 2014

Jezikovni pregled: Tanja Svenšek

KAZALO

UVOD	3
ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL – POROČILO O IZVEDBI NPZ-JA 2013/2014	3
1 Osnovni podatki	3
2 Stališča ravnateljev do NPZ-ja	5
3 Izvedba NPZ-JA	9
3.1 Prostovoljno izvajanje NPZ-ja iz tretjega predmeta	9
3.2 Težave pri izvedbi NPZ-ja	10
3.3 Specifične težave pri izvedbi NPZ-ja	12
4 E-vrednotenje preizkusov znanja	13
5 Ocena posredovanih informacij	27
6 Ocena sodelovanja	28
7 Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ	30
8 Ocena ustreznosti računalniškega programa za podporo NPZ-ju	31
9 Prilagojeno izvajanje NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami	32
10 Dodatna informacija o dosežkih učencev šole na NPZ-ju in o kakovosti vrednotenja učiteljev	33
POVZETEK	36
Priloga 1: Anketni vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol – Poročilo o izvedbi NPZ-ja 2013/2014	41

UVOD

Vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol izpolnjujejo tiste izobraževalne ustanove, ki izvajajo nacionalno preverjanje znanja v osnovni šoli: osnovne šole s splošnim izobraževalnim programom (SIS), osnovne šole s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom (NIS), ljudske univerze (LU) ter zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami (ZAVOD). Namenjen je spremljanju priprav in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja (NPZ), ugotavljanju stališč ravnateljev do NPZ-ja in aktivnosti, ki jih namenjajo dodatni informaciji, odkrivanju težav in nejasnosti pri izvedbi in e-vrednotenju NPZ-ja ter zbiranju priporočil za izboljšavo.

Vprašalnik smo 10. junija 2014 objavili na spletni strani Rica (eRic za ravnatelje), izpolnjevanje pa je potekalo elektronsko (od 10. junija do 20. junija).

Analiza vprašalnika za ravnatelje osnovnih šol je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika.

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL – POROČILO O IZVEDBI NPZ-JA 2013/2014

1 Osnovni podatki

V šolskem letu 2013/2014 je NPZ izvajalo 480 osnovnih šol, na anketni vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol pa je odgovarjalo 437 ravnateljev, to je 91,0 % ravnateljev vseh izobraževalnih ustanov, ki so v šolskem letu 2013/2014 izvajale NPZ v 6. in/ali 9. razredu (leta 2013: 90,8 %; leta 2012: 90,4 %; leta 2011: 89,7 %; leta 2010: 88,3 %).

Ravnatelji osnovnih šol, ki so izpolnjevali anketo, so po izobraževalnih programih v deležih prikazani v **preglednici 1.1**, po regijah pa v **preglednici 1.2**.

Po regijah se deleži sodelujočih gibljejo od najmanj 80,0 % (Spodnjeposavska regija) do največ 100,0 % (Zasavska regija).

Preglednica 1.1: Osnovne šole v anketi za ravnatelje OŠ po izobraževalnih programih

Osnovne šole po izobraž. programih ¹	Število šol (vzorec)	Število šol (populacija)	Delež (vzorec/populacija)
SIS	388	425	91,3 %
SIS + NIS	25	26	96,2 %
LU	3	4	75,0 %
NIS	16	20	80,0 %
ZAVOD	3	3	100,0 %
Drugo	2	2	100,0 %
Skupaj	437	481	91,0 %

Preglednica 1.2: Osnovne šole v anketi za ravnatelje OŠ po regijah

Osnovne šole po regijah	Število šol (vzorec)	Število šol (populacija)	Delež (vzorec/populacija)
Pomurska	37	41	90,2 %
Podravska	73	80	91,3 %
Koroška	16	19	84,2 %
Savinjska	56	62	90,3 %
Zasavska	8	8	100,0 %
Spodnjeposavska	20	25	80,0 %
Jugovzhodna Slovenija	35	36	97,2 %
Osrednjeslovenska	93	102	91,2 %
Gorenjska	36	38	94,7 %
Notranjsko-kraška	15	16	93,8 %
Goriška	25	29	86,2 %
Obalno-kraška	23	24	95,8 %
Skupaj	437	480	91,0 %

¹ SIS: osnovna šola
NIS: osnovna šola s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom
LU: ljudska univerza
ZAVOD: zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

Starost ravnateljev, ki so izpolnjevali anketo, je prikazana v **preglednici 1.3**, njihova delovna doba pa v **preglednici 1.4**.

Preglednica 1.3: Starost ravnateljev

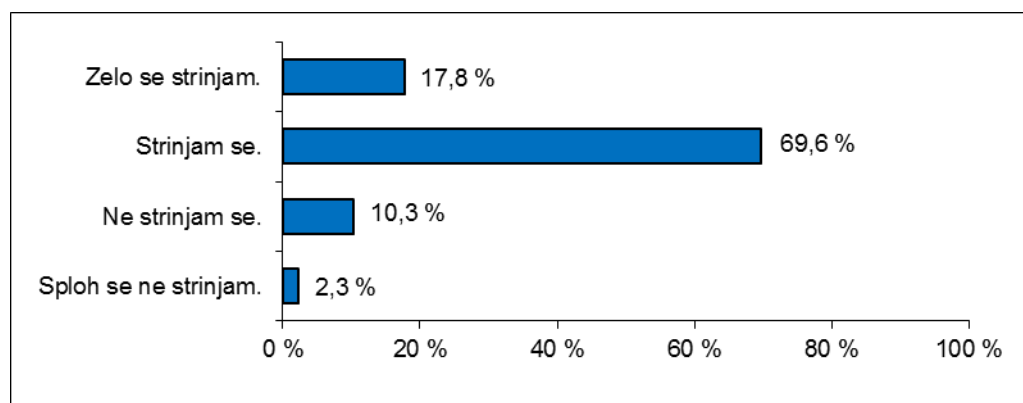
Starost	Število	Delež
Do 30 let.	0	0,0 %
Od 31 do 40 let.	37	8,5 %
Od 41 do 50 let.	153	35,0 %
Od 51 do 60 let.	224	51,3 %
Nad 60 let.	23	5,3 %
Skupaj	437	100,0 %

Preglednica 1.4: Delovna doba ravnateljev

Delovna doba	Število	Delež
Do 5 let.	4	0,9 %
Od 6 do 10 let.	6	1,4 %
Od 11 do 20 let.	85	19,5 %
Od 11 do 30 let.	160	36,6 %
Nad 30 let.	182	41,6 %
Skupaj	437	100,0 %

2 Stališča ravnateljev do NPZ-ja

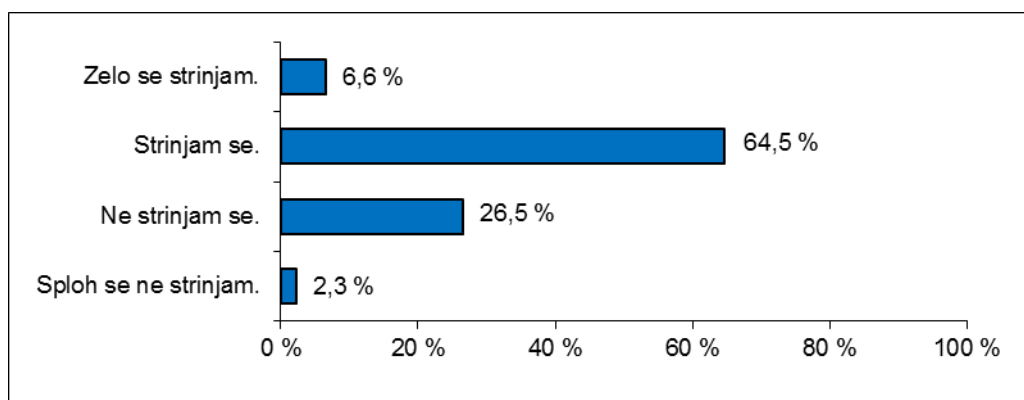
2.1 NPZ je smiseln in koristen, saj da učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 87,4 % (leta 2013: 82,7 %).

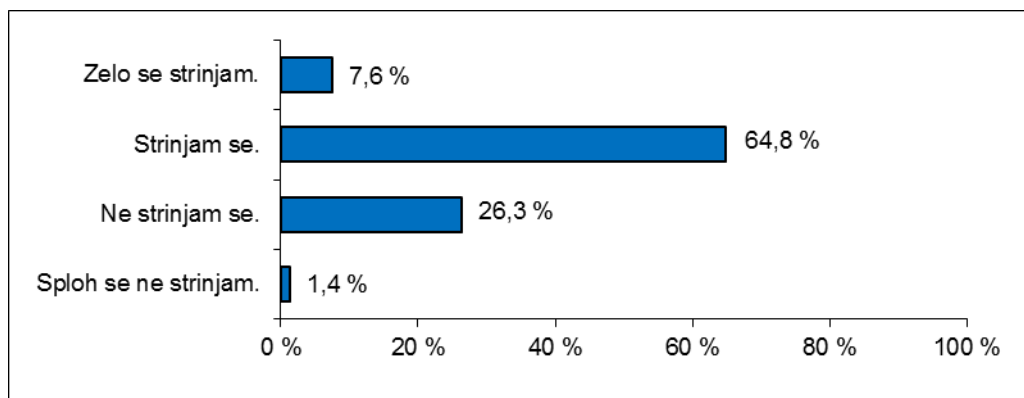
2.2 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 71,2 % (leta 2013: 62,8 %).

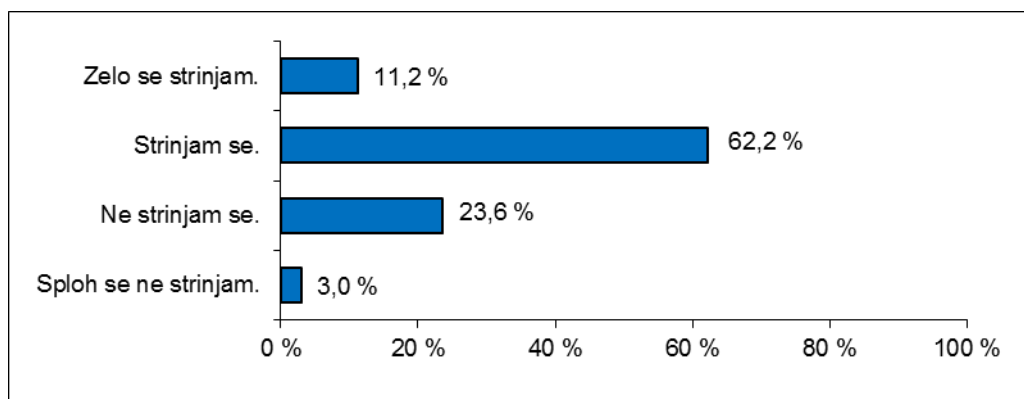
2.3 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 72,3 % (leta 2013: 69,5 %).

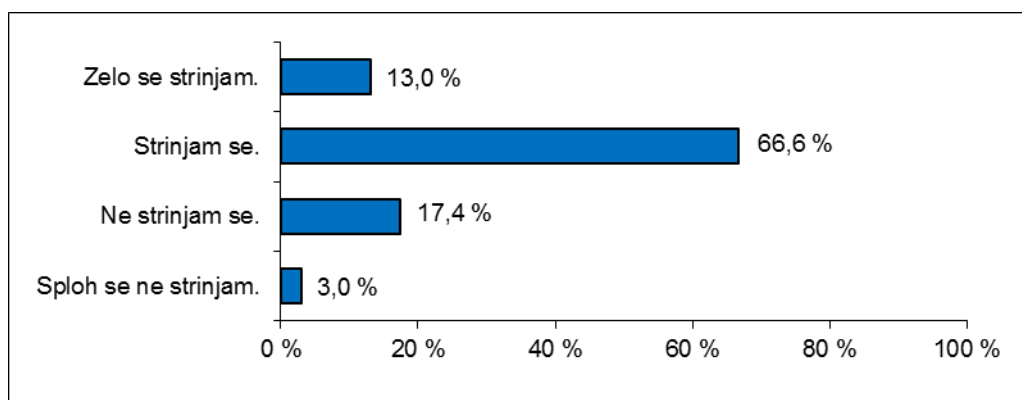
2.4 NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 73,5 % (leta 2013: 68,6 %).

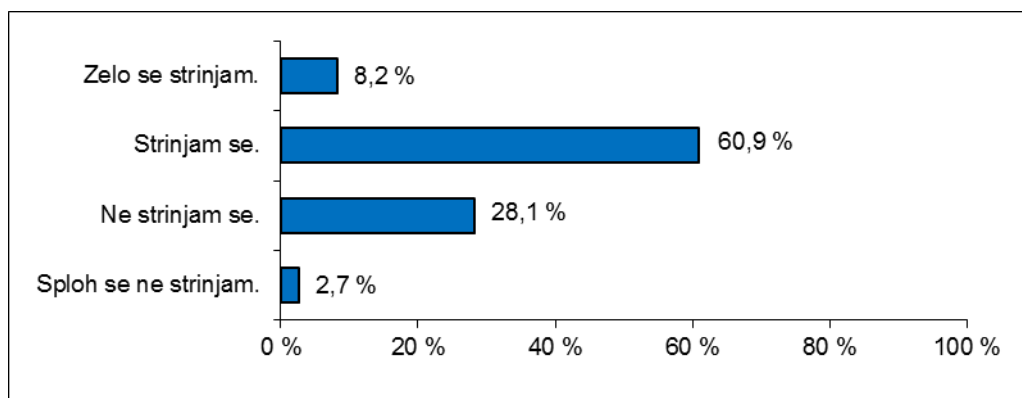
2.5 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 79,6 % (leta 2013: 74,9 %).

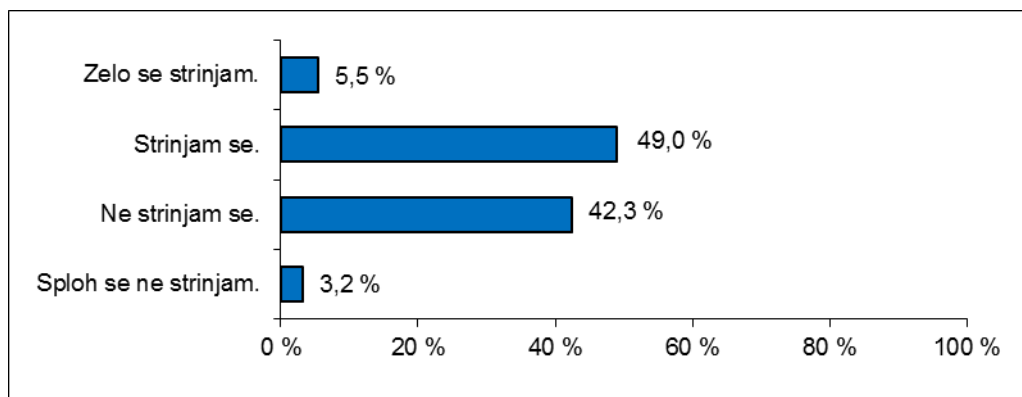
2.6 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 69,1 % (leta 2013: 61,4 %).

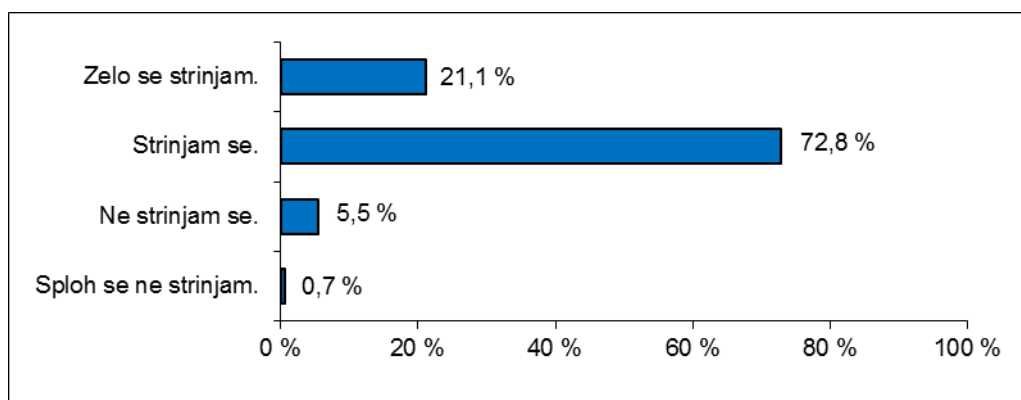
2.7 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 54,5 % (novo vprašanje v letu 2014).

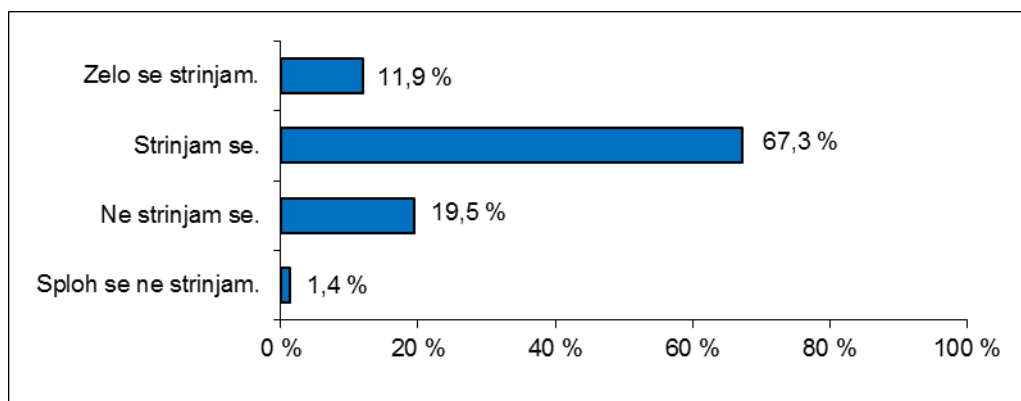
2.8 Dosežke NPZ-ja upoštevamo pri načrtovanju svojega prihodnjega dela.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 93,8 % (leta 2013: 90,8 %).

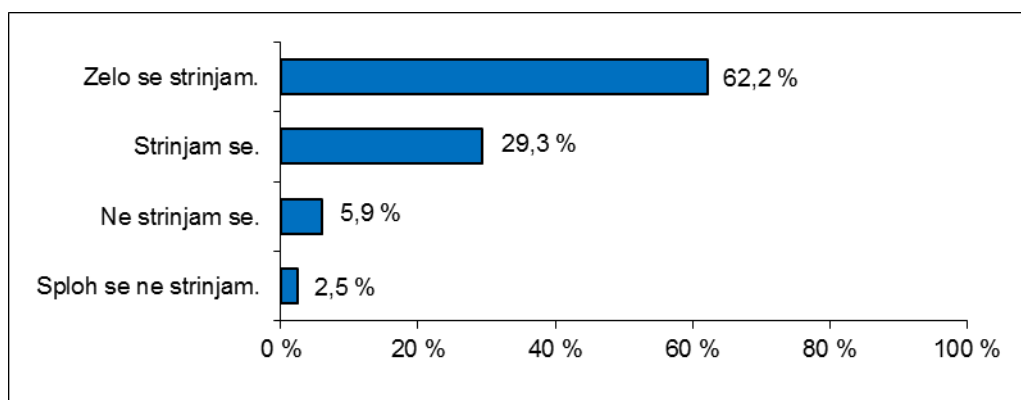
2.9 Izobraževanja o analizah dosežkov in o vrednotenju NPZ-ja, ki jih pripravlja Ric, so za učitelje koristna.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 79,2 % (novo vprašanje v letu 2014).

2.10 Dosežek učenca pri NPZ-ju bi moral imeti večjo veljavo.

Število vseh odgovorov: 437.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 91,5 % (leta 2013: 88,6 %).

Večina ravnateljev upošteva dosežke NPZ-ja pri načrtovanju prihodnjega dela (93,8 %; odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*). Nekoliko manjšemu številu ravnateljev se zdi NPZ smiseln in koristen, ker daje učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca (87,4 %), hkrati pa menijo, da bi moral imeti dosežek učenca pri NPZ-ju večjo veljavo (91,5 %). Nekoliko manj kakor 80 % jih meni, da daje NPZ učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela (79,6 %) ter da so izobraževanja o analizah dosežkov in o vrednotenju NPZ-ja, ki jih pripravlja Ric, za učitelje koristna (79,2 %), nekoliko več kakor 70 % pa, da NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli (73,5 %) ter odkriva šibka oziroma močna področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti (72,3 %; 71,2 %). Manj kakor 70 % se jih strinja s trditvijo, da je NPZ vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja (69,1 %), najmanj pozitivno mnenje pa imajo ravnatelji o tem, da je NPZ vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku (54,5 %).

3 Izvedba NPZ-ja

3.1 Prostovoljno izvajanje NPZ-ja iz tretjega predmeta

V šolskem letu 2013/2014 je NPZ iz tretjega predmeta v 9. razredu izvedlo 463 šol. Od teh jih je na vprašanje o prostovoljni izvedbi NPZ-ja iz tretjega predmeta odgovorilo 423 oziroma 91,4 %².

Iz **preglednice 3.1** je razvidno, da 319 šol (75,4 % od 423) ni prostovoljno izvedlo NPZ-ja iz nobenega tretjega predmeta, NPZ iz enega tretjega predmeta je prostovoljno izvedlo 46 šol (10,9 %), iz dveh tretjih predmetov 36 šol (8,5 %) in iz treh tretjih predmetov 22 šol (5,2 %).

² Število ne vključuje šol s programom NIS in šol s programom NIS + ZAVOD, ker se je v teh šolah izvajalo NPZ iz tretjega predmeta po predmetniku za nižji izobrazbeni standard.

Skupno število vseh prostovoljnih izvedb NPZ-ja iz tretjega predmeta je bilo 184; od tega 56 iz biologije, 51 iz fizike, 41 iz angleščine, 28 iz glasbene umetnosti ter 8 iz nemščine.

Preglednica 3.1: Prostovoljno izvajanje NPZ-ja iz tretjega predmeta

Število tretjih predmetov	Število šol (2014)	Delež šol (2014)	Delež šol (2013)	Delež šol (2012)	Delež šol (2011)	Delež šol (2010)
0	319	75,4 %	78,9 %	72,6 %	73,2 %	73,0 %
1	46	10,9 %	9,2 %	12,1 %	13,6 %	14,5 %
2	36	8,5 %	6,2 %	8,8 %	12,0 %	7,3 %
3	22	5,2 %	5,0 %	6,5 %	1,2 %	5,2 %
4	0	0,0 %	0,7 %	6,5 %	1,2 %	5,2 %
Skupaj	423	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

3.2 Težave pri izvedbi NPZ-ja

V sklopu vprašanj o izvedbi NPZ-ja smo želeli izvedeti, s katerimi težavami se srečujejo organizacije pri izvajanju NPZ-ja. Ravnatelji so v **preglednici 3.2** z vnaprej ponujenimi možnimi odgovori označili vrste težav, ob njih pa so lahko zapisali tudi razloge zanje in predloge za njihovo odpravo. Poleg tega so lahko zapisali tudi druge težave, ki v preglednici niso bile navedene, in predloge za njihovo odpravo.

Preglednica 3.2: Težave pri izvedbi NPZ-ja v šolskem letu 2013/2014

Težave pri izvedbi NPZ-ja	Število	Delež
Dostava/pobiranje gradiva oz. Pošta Slovenije	8	1,8 %
Način pakiranja preizkusov	6	1,4 %
Čas izvedbe NPZ-ja	6	1,4 %
Organizacija prostorov za izvedbo NPZ-ja	23	5,3 %
Nadzorni učitelji	14	3,2 %
Organizacija pouka med izvedbo NPZ-ja	24	5,5 %
Motivacija učencev za NPZ	108	24,7 %
Motivacija učiteljev za NPZ	45	10,3 %

Razlogi za težave pri izvedbi NPZ-ja in predlogi za njihovo odpravo so prikazani v nadaljevanju.

Največ težav pri izvedbi NPZ-ja v šolskem letu 2013/2014 je bilo povezanih s slabšo motivacijo učencev za NPZ, vendar je število manjše kakor v preteklih letih (24,7 %; leta 2013: 34,5 %; leta 2012: 38,8 %). Razloge zanjo ravnatelji pripisujejo temu, da učenci v NPZ-ju ne vidijo smisla oziroma ga ne jemljejo resno, ker se dosežki nikjer ne upoštevajo. Za povečanje motivacije učencev predlagajo večjo veljavo (dosežki naj bodo zapisani v

spričevalo) oziroma upoštevanje dosežkov NPZ-ja, bodisi pri šolski oceni (6. in 9. razred) ali pri vpisu na srednje šole. Ravnatelji bi NPZ v šolsko oceno vključili na več načinov: kot eno od šolskih ocen pri predmetu, kot zaključno oceno pri predmetu ali kot pogoj za napredovanje v višji razred. Nekaj ravnateljev tudi predlaga, naj se NPZ iz 9. razreda prestavi v 8. razred. En ravnatelj predlaga, naj bodo dosežki pri NPZ-ju kriterij za štipendiranje nadarjenih (izvedba naj bo taka kakor tekmovanja), drugi predlaga ukinitve NPZ-ja in sprejemne izpite na posamičnih srednjih šolah, tretji pa, naj se NPZ za odrasle ukine.

Slabšo motivacijo učiteljev za NPZ, ki jo v letošnjem letu izpostavlja manj ravnateljev kot v preteklem letu (leta 2014: 10,3 %; leta 2013: 14,8 %; leta 2012: 7,5 %), najpogosteje povezujejo s tem, da učitelji v NPZ-ju ne vidijo smisla, ker se ta nikjer ne upošteva, z nemotiviranostjo učencev za NPZ in posledično slabšimi dosežki, s preobremenjenostjo učiteljev, (pre)velikim številom preizkusov za vrednotenje (ravnatelji omenjajo, da jih je bilo več kakor lani) in z neplačanim e-vrednotenjem. Za izboljšanje predlagajo, naj se NPZ v tej obliki ukine oziroma naj dosežki NPZ v bodoče pridobijo na pomenu, naj se zmanjša število nalog za e-vrednotenje oziroma naj vse šole prijavijo učitelje k e-vrednotenju, da bo število preizkusov med učitelje enakomerno razporejeno (objavijo naj se podatki o številu prijavljenih učiteljev za e-vrednotenje po posameznih šolah) in naj se delo učiteljev pri predmetih NPZ nagradi: najpogosteje predlagajo plačilo, podobno kot pri splošni maturi oziroma kot dodatno strokovno delo.

Organizacija pouka med izvedbo NPZ-ja je bila motena (5,5 %; leta 2013: 6,1 %; leta 2012: 11,1 %) zaradi pomanjkanja prostorov in učiteljev (odpadale so ure pouka), zaradi učencev vozačev in učencev z odločbami o usmeritvi. Trije ravnatelji predlagajo, naj NPZ poteka izven rednega pouka.

Organizacija prostorov za izvedbo NPZ-ja je bila največkrat motena (5,3 %; leta 2013: 4,3 %; leta 2012: 4,0 %) zaradi pomanjkanja prostorov na šoli, predvsem zaradi učencev s posebnimi potrebami, kar je bil tudi glavni razlog za premajhno število nadzornih učiteljev (3,2 %; leta 2013: 2,0 %; leta 2012: 3,5 %). Za odpravo težav predlagajo, naj se NPZ izvaja izven pouka, naj učenci s posebnimi potrebami pišejo skupaj z drugimi učenci – če je treba, s podaljšanim časom pisanja – in naj se enake prilagoditve združujejo. En ravnatelj predlaga, naj bodo nadzorni učitelji iz drugih osnovnih šol (izmenjava), saj se le na ta način zagotavlja objektivnost izkazanih dosežkov.

Nekaj težav je bilo tudi s Pošto Slovenije (1,8 %; leta 2013: 2,7 %; leta 2012: 2,4 %), ki je ali dostavila premalo poštnih vreč, zamujala z dostavo oziroma prevzemom gradiva, sploh ni prišla po gradivo ali pa so bile vreče umazane. Najpogostejše težave pri načinu pakiranja preizkusov (1,4 %; leta 2013: 1,6 %; leta 2012: 1,8 %) so bile skupno pakiranje preizkusov za matično in podružnično šolo, skupno pakiranje običajnih in prilagojenih preizkusov in nepakirane zgoščenke.

Največjo težavo s časom izvedbe NPZ (1,4 %; leta 2013: 2,2 %; leta 2012: 6,7 %) je predstavljalo preverjanje znanja v maju, kar je prepozno, ter sočasno izvajanje NPZ-ja iz

angleščine in glasbene umetnosti. En ravnatelj predlaga, naj se v prihodnje NPZ izvaja v februarju, drugi v marcu, tretji pa pred rezultati vpisa na srednje šole.

Večina drugih težav, ki so jih lahko zapisali ravnatelji sami, je že vključena v **preglednici 3.2**, druge pa so se najpogosteje navezovala na e-vrednotenje (okoli 1 %), vsebino preizkusov znanja (okoli 1 %) in vpogleda (okoli 1 %). Težave in predlogi za njihovo odpravo so po vrsti problematike predstavljeni v nadaljevanju:

- E-vrednotenje: Natančneje naj bo določeno, kdo je lahko učitelj ocenjevalec za 6. razred, oziroma v vrednotenje preizkusov za 6. razred naj se vključijo tudi razredni učitelji, da se zmanjša število preizkusov na posameznega učitelja. Starejši učitelji (npr. nad 58 let) naj bodo upravičeni od e-vrednotenja.
- Vsebina preizkusov znanja: Čas reševanja naj bo med predmeti usklajen – preizkusi naj bodo sestavljeni tako, da imajo učenci dovolj časa za reševanje (slovenščina, matematika, angleščina), oziroma preizkusi naj ne bodo prekratki (tretji predmeti). Naloge NPZ naj bodo korektno pripravljene, da po pisanju ne bodo izločene, število možnih točk naj se pri vseh predmetih poenoti, predmetne komisije naj ne objavljajo vsebin, ki se ne preverjajo z NPZ-ji, saj s tem vplivajo na izvedbo učnega načrta (npr. matematika), natančneje naj se preučijo izrazito nizki dosežki NPZ pri nekaterih predmetih (npr. fizika). NPZ-ji naj bodo obvezni za vse učence. Večkrat je izpostavljen tudi problem razumevanja bralca na zgoščenki pri slušnem razumevanju angleščine za 6. razred ter težave s CD-predvajalnikom.
- Vpogledi: Najpogosteje je omenjen prekratek čas za vpogleda, še posebej na manjših šolah. Predlog je, naj se čas za vpogleda podaljša. Nekateri so imeli tudi težave pri organizaciji vpogledov (veliko učencev, majhna računalniška učilnica). Predlog je, naj učenci najprej naloge pogledajo doma. En ravnatelj omenja, da starši ne izkoriščajo možnosti vpogleda, ker NPZ-jev ne jemljejo resno.

3.3 Specifične težave pri izvedbi NPZ-ja

Specifične težave pri izvedbi NPZ-ja se v vprašalniku navezujejo na izvedbo NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami (učenci UPP), učence v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) in odrasle (**preglednica 3.3**).

Preglednica 3.3: Specifične težave pri izvedbi NPZ-ja v šolskem letu 2013/2014

Specifične težave pri izvedbi NPZ	Število	Delež
Učenci s posebnimi potrebami (učenci UPP)	31	7,1 %
Učenci v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS)	0	0,0 %
Odrasli	0	0,0 %

Specifične težave pri izvedbi NPZ-ja so bile povezane z učenci s posebnimi potrebami (7,1 %; leta 2013: 4,7 %; leta 2012: 5,5 %), najpogostejši razlogi za težave pa so bili: veliko učencev s posebnimi potrebami, pomanjkanje prostorov in nadzornih učiteljev (ravnatelji

predlagajo, naj se učence s podobnimi motnjami združi v manjše skupine, npr. v eno skupino s podaljšanim časom), neresnostjo učencev pri reševanju preizkusov. Pripombe ravnateljev so bile, da so lahko pomočniki za učence z dodatno strokovno pomočjo samo specialni defektologi, da je treba večjo pozornost nameniti za pripravo povečav iz A4 na A3 in da naj učenci rešujejo NPZ-je v e-obliki neposredno na zgoščenko, ker je zapis v Wordu zamuden in nepregleden.

4 E-vrednotenje preizkusov znanja v 9. razredu

Analizirali smo samo odgovore tistih šol, na katerih se je v šolskem letu 2013/2014 izvajalo e-vrednotenje (411 šol oziroma 94,1 % od 437 anketiranih).

Računalniško znanje

Preglednica 4.1: Kako pogosto uporabljate računalnik?

Pogostost uporabe računalnika	Število	Delež
Dnevno.	411	100,0 %
Tedensko.	0	0,0 %
Občasno (mesečno).	0	0,0 %
Ne uporabljam računalnika.	0	0,0 %
Skupaj	411	100,0 %

Preglednica 4.2: Za katere namene uporabljate računalnik?

Namen uporabe računalnika	Število	Delež
Za brskanje po spletu.	352	85,6 %
Za pisanje (npr. šolskih testov, šolskih poročil ipd.).	370	90,0 %
Kot didaktični pripomoček (priprava predstavitev, preglednic, urejanje fotografij ...).	341	83,0 %
Za e-pošto.	401	97,6 %
Za delo v elektronski zbornici/redovalnici.	264	64,2 %
Za delo v <i>e-Asistentu</i> , <i>Lopolisu</i> ali drugem spletnem orodju za spremljavo pouka.	327	79,6 %
Drugo.	39	9,5 %

Ravnatelji razen navedenih možnosti uporabljajo računalnik tudi za urejanje spletnih strani, pri urejanju in analizi podatkov, za poslovodska dela (plačevanje položnic, računov ipd.) in pri programiranju (*Drugo* v **preglednici 4.2**).

Računalniška oprema

Preglednica 4.3: Koliko računalnikov imate na šoli v računalniški učilnici?

Število računalnikov v računalniški učilnici	Število	Delež
Na šoli nimamo računalniške učilnice.	4	1,0 %
Od 1 do 15 računalnikov.	120	29,2 %
Več kot 15 računalnikov.	287	69,8 %
Skupaj	411	100,0 %

Preglednica 4.4: Ali ste imeli na šoli primerno internetno povezavo za izvedbo e-vrednotenja?

Internetna povezava za izvedbo e-vrednotenja	Število	Delež
Da.	403	98,1 %
Ne.	8	1,9 %
Skupaj	411	100,0 %

Tisti, ki so odgovorili z *Ne*, so težavo rešili tako, da so učitelji delali doma oziroma so delali v šoli dalj časa, nekatere šole pa težave niso rešile.

Preglednica 4.5: Ali ste imeli na šoli med e-vrednotenjem težave z dostopom do internetnega omrežja?

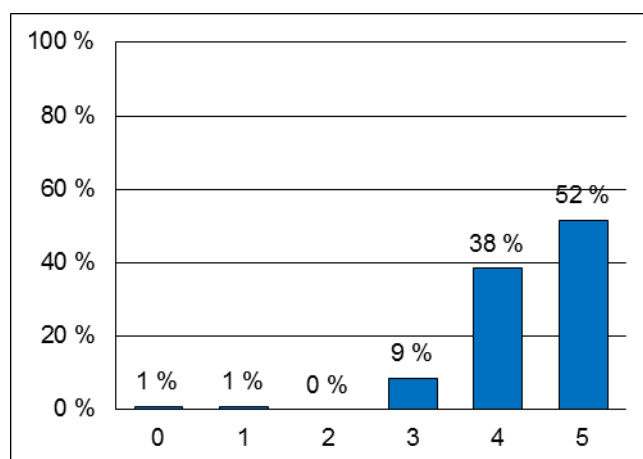
Težave z dostopom do internetnega omrežja	Število	Delež
Da.	29	7,1 %
Ne.	317	77,1 %
Občasno.	65	15,8 %
Skupaj	411	100,0 %

Informiranje in usposobljenost za e-vrednotenje

Informiranje in usposobljenost za e-vrednotenje so ravnatelji vrednotili z ocenami od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) oziroma so izbrali 0, kadar ju niso mogli oceniti (vprašanja od 4.6.1 do 4.6.5). Porazdelitve ocen v odstotnih točkah prikazujejo preglednice in grafi, izračunana pa je tudi povprečna ocena.

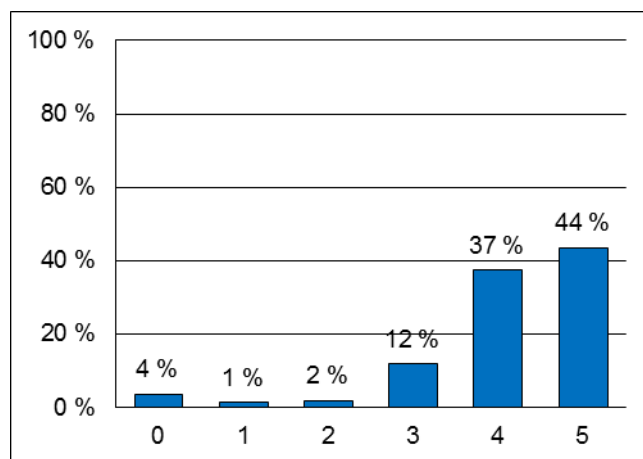
Preglednica 4.6.1 in slika 4.6.1: Informacije, ki ste jih o e-vrednotenju prejeli z Rica

Ocena	4.6.1 (število)	4.6.1 (delež)
0	3	1 %
1	3	1 %
2	0	0 %
3	35	9 %
4	158	38 %
5	212	52 %
Število	411	100 %
Povp. ocena	4,41	

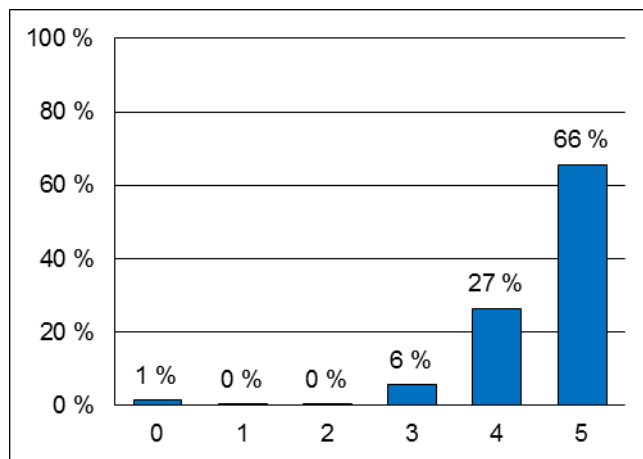
Preglednica 4.6.2 in slika 4.6.2: Predstavitev e-vrednotenja na rednih srečanjih predstojnikov v okviru OE ZRSŠ

Ocena	4.6.2 (število)	4.6.2 (delež)
0	15	4 %
1	6	1 %
2	8	2 %
3	49	12 %
4	154	37 %
5	179	44 %
Število	411	100 %
Povp. ocena	4,24	

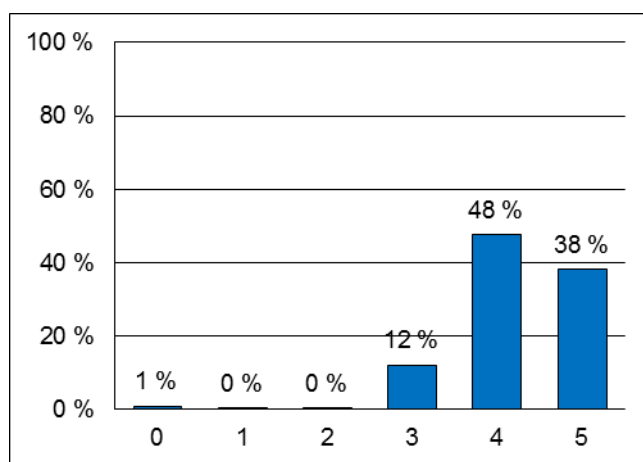
Preglednica 4.6.3 in slika 4.6.3: Usposobljenost pomočnika za e-vrednotenje

Ocena	4.6.3 (število)	4.6.3 (delež)
0	6	1 %
1	2	0 %
2	1	0 %
3	23	6 %
4	109	27 %
5	270	66 %
Število	411	100 %
Povp. ocena	4,59	

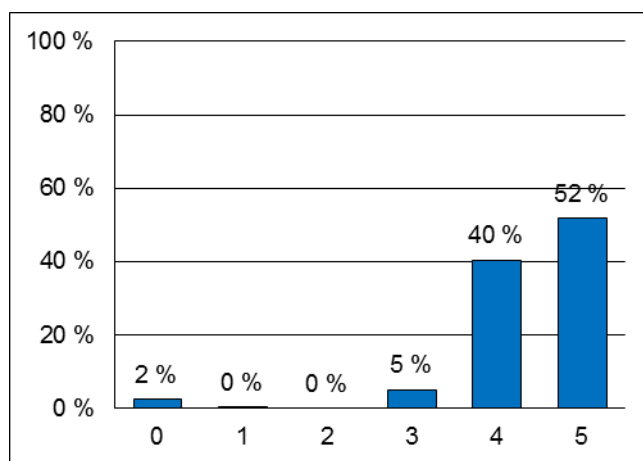
Preglednica 4.6.4 in slika 4.6.4: Usposobljenost učiteljev za e-vrednotenje

Ocena	4.6.4 (število)	4.6.4 (delež)
0	4	1 %
1	2	0 %
2	2	0 %
3	50	12 %
4	196	48 %
5	157	38 %
Število	411	100 %
Povp. ocena	4,24	

Preglednica 4.6.5 in slika 4.6.5: Gradivo, objavljeno na eRicu za učitelje

Ocena	4.6.5 (število)	4.6.5 (delež)
0	10	2 %
1	1	0 %
2	0	0 %
3	21	5 %
4	166	40 %
5	213	52 %
Število	411	100 %
Povp. ocena	4,47	

Ravnatelji so lahko zapisali tudi svoje mnenje, težave ali pozitivne izkušnje v zvezi z informiranjem in usposobljenostjo za e-vrednotenje (60 ravnateljev). Zaradi raznolikosti odgovorov so vsi objavljeni v celoti (**preglednica 4.15**).

Preglednica 4.15: DODATNI KOMENTAR – druga mnenja, težave ali pozitivne izkušnje v zvezi z informiranjem in usposobljenostjo za e-vrednotenje

4.7 DODATNI KOMENTAR (60 odgovorov)
Čas bi bil, da se ukine NPZ v taki obliki in za tak namen.
Dobro je.
E-vrednotenje je največji pozitivni premik pri NPZ-ju.
E-vrednotenje je potekalo brez problemov.
E-vrednotenje je potekalo brez večjih zapletov in z velikim sodelovanjem med učiteljicami razredne stopnje. V lanskem šolskem letu je posamezna učiteljica dobila v popravljanje okrog 15 preizkusov. Letos je bilo na šoli prijavljenih za e-vrednotenje v 6. razredu pri vseh predmetih 18 učiteljic, vsaka je dobila prek 20, celo 24 preizkusov. Torej smo na šoli ovrednotili 430 preizkusov, imamo pa 57 šestošolcev. Torej nekatere osnovne šole sploh niso nikogar prijavile. Razburjanje med učiteljicami je bilo veliko. Sklepanje, imeli bomo manj nalog za vrednotenje, ni bilo pravilno. Ugotavljam, da smo letos ovrednotili za sedem let preizkusov. Torej drugo leto ne bomo, ker tudi drugi tega ne delajo, so dejale moje učiteljice. Predlagam, da šoli dodelite toliko preizkusov, kolikor je na šoli učencev, pa naj se šola organizira sama. Tako, kot je bilo letos, pa ni pošteno. Izgovora, da so krivi ravnatelji, ne sprejemem. Sistem za e-vrednotenje je treba določiti drugače in vključiti vse šole. Ali pa naj pišejo samo učenci šol, kjer bodo učitelji vrednotili. Na Ricu imate pregled, kdo od ravnateljev ni prijavil učiteljev. In? Na naši šoli je bilo veliko jeze in ogorčenja. Pa ne zaradi mene.
E-vrednotenje poteka zelo dobro in prinaša zadovoljstvo pri učiteljih.
Informacije o e-vrednotenju nalog za slepe in slabovidne so bile jasne tik pred začetkom e-vrednotenja, saj se dolgo ni vedelo, ali bodo naloge sploh ovrednotene na tak način. Učitelji so imeli za pripravo na e-vrednotenje premalo časa.
Informiranje je potekalo zelo v redu.
Informiranje za e-vrednotenje med sodelavci, posveti med kolegi, informiranje.
Jih ni bilo.
Letos informiranja na rednih srečanjih v okviru študijskih skupin ni bilo, kar je bil minus za 6. razred. Morda zato toliko poizvedb ravno v tem razredu.
Letos so bili kriteriji za vrednotenje zelo jasni.
Letos je bilo nekaj težav, ker so nekateri vrednotili prvič, pa tudi dela z računalnikom nekateri niso obvladali.
Marsikatera šola ne prijavlja učiteljev za e-vrednotenje.
Menim, da so bili učitelji dovolj dobro motivirani in ni bilo težav. Veliko so si pomagali med seboj.
Menim, da bi morali vsi učitelji skozi usposabljanje. Opazili smo veliko napak v 6. razredu, kjer morda niso bili usposobljeni.
Menim, da je kakovost izobraževanja za e-vrednotenje v veliki meri odvisna od računalničarja oziroma pomočnika za e-vrednotenje. Pri nas se je izkazalo za izredno dobro to, da so prvi dan vrednotenja vsi učitelji, ki so vrednotili posamezen predmet, to izvajali v računalniški učilnici s podporo računalničarke. Ta dan so učitelji samo vrednotili (niso poučevali). Verjetnost napak pri vrednotenju se s tem zmanjša, hkrati pa je delo bolj učinkovito, ker učitelj »ne skače« med vsemi drugimi obveznostmi.
Menim, da je ob NPZ-ju prestroj režim, komplicirana logistika, prevelika pomembnost in zahteva preveč sredstev, ki so sicer namenjena šolstvu.
Na e-vrednotenje so bili učitelji že lani dobro pripravljeni. Tudi letos je bilo sodelovanje z učitelji, ki so se na novo učili e-vrednotenja, in pomočnika za e-vrednotenje na šoli zelo dobro.
Najpomembneje je, da je izbran pravi pomočnik za e-vrednotenje, od njega je vse odvisno.
Največ je odvisno od osebne naravnosti in motivacije učiteljev.

4.7 DODATNI KOMENTAR (60 odgovorov)
Naše učitelje je najbolje izobrazil pomočnik za e-vrednotenje.
Nimamo pripomb. Veliko vlogo pomeni osebna angažiranost računalničarke, ki pomaga učiteljem pri e-vrednotenju.
Nimamo posebno pozitivnih izkušenj.
Niso bile težave, ampak strah pred e-vrednotenjem nekaterih razrednih učiteljev.
NPZ bi moral biti več od diagnostične vrednosti.
Po začetnih težavah je e-vrednotenje teklo gladko.
Počasnost pri vnosu in prenašanju podatkov, zato je popravljanje preizkusov dolgotrajno.
Podpiram e-vrednotenje. Glede na kratek termin, ki ga imajo učitelji za vrednotenje, so jih en dan drugi učitelji v oddelku nadomeščali, učitelji so lahko tako enak predmet skupaj vrednotili v računalniški učilnici in se tudi posvetovali. Vse skupaj je bilo lepo sprejeto pri učiteljih, ki so vrednotili, in pri tistih, ki so nadomeščali.
Pohvala ge. Tjaši Lajovic in ge. Matejki Žagar za odzivnost in ažurnost pri prenosu informacij in reševanju težav. Zelo pozitivno se je izkazalo vrednotenje strokovnjakov našega zavoda pri popravljanju testov otrok s posebnimi potrebami.
Pojavila se je težava pri učiteljicah, ki niso večče računalnika in so potrebovale veliko časa in dodatnega učenja.
Pomočnik za e-vrednotenje si želi strokovno pomoč pred izobraževanjem učiteljev vsako leto (ne le na enkratnem usposabljanju).
Pomočnik za e-vrednotenje je usposobil vse učitelje ocenjevalce (osvežitev znanja).
Prevelika obremenitev učiteljev!
Pri slovenščini ugotavljamo, da je učitelj ocenjevalec preobremenjen glede na število nalog, ki jih je moral ovrednotiti.
Rezultati NPZ-ja bi morali imeti večjo težo, lahko bi prispevali k zaključni oceni, kot je bilo prvotno, v času poskusne devetletke.
Sodelavke na Ricu, ki sodelujejo s šolo, so odlične. Pomagajo, če le morejo.
Težava je nastopila pri učiteljici za glasbeno umetnost, ki je opravljala e-vrednotenje doma in ni mogla dostopati do dodeljenih preizkusov. Posledično jih je ovrednotene oddala po pretečenem roku.
Težave so se pojavile pri učiteljih v 5. razredu, ki so bili naknadno povabljeni k vrednotenju.
Šole so poslale premalo ocenjevalcev za e-vrednotenje, zato so tisti, ki smo jih prijavi, bili veliko bolj obremenjeni. Število nalog na posameznega učitelja, ki je vrednotil, je bilo letos višje. Niste dovolili nikakršnih sprememb, čeprav sem vas prosila, da se šoli omogoči, da imamo dva za e-vrednotenje slovenščine NPZ-ja za 6. razred. Vzorce za e-vrednotenje za 6. razred ste objavili odločno prepozno. Naloge bi morali dati učiteljem prej. Pomoč, ki ste jo učiteljem obljubili, je bila slaba. Nekateri, ki so pomagali našim učiteljem, ki so prvič e-vrednotili, so bili žaljivi in osorni. Terminologija, ki jo uporabljate za korekcijo učiteljev pri e-vrednotenju, je žaljiva. Iz vsega omenjenega mi je žal, da smo prijavi toliko učiteljev za e-vrednotenje.
Učitelje je usposobila pomočnica za e-vrednotenje in tudi razredne učiteljice so se lepo vključile v e-vrednotenje. Je pa pomembno, da je koordinatorica za posamezen predmet učiteljica predmetnega pouka, ki strokovno usmerja e-vrednotenje.
Učitelje razrednega pouka, popravljalce za 6. razred, bi bilo potrebno v okviru Rica oziroma ZRSS-ja posebej usposobiti tudi v vsebinskem smislu (vrednotenje), ne le v tehničnem (e-pomočnik), saj je bilo zanje to prvo srečanje z e-vrednotenjem.
Učitelji poročajo o velikih težavah zaradi prepočasnega delovanja/odzivnosti programa za vrednotenje. Predlagamo nujne izboljšave.

4.7 DODATNI KOMENTAR (60 odgovorov)

Učitelji niso mogli narediti, kar so načrtovali, ker je prišlo do ovir v delovanju sistema. Poleg tega menim, da bi morali pomočniki dobiti manj nalog kot drugi. Naši učitelji, ki vrednotijo, so pouka prosti. To se mi zdi pošteno in mislim, da je posledično pri vrednotenju manj napak, saj niso tako obremenjeni oziroma utrujeni, kot če bi imeli še pouk.

Učitelji niso motivirani za vrednotenje in se mu upirajo.

Učitelji so usposobljeni, delovni in potrpežljivi.

Usposabljanje učiteljic, predvsem razredne stopnje, je bilo povezano s strahom pred nezmožnostjo e-vrednotenja. Strah je bil neupravičen, super je delovala povezava med učitelji, ki so že vrednotili, in učitelji začetniki.

Usposobljen pomočnik korektno pripravi učitelje na vrednotenje. Izobraževanje na šoli je trajalo samo 1 uro!

Ustrezno.

V letošnjem letu ni bilo potrebnih izobraževanj za učitelje.

V primerjavi z lanskim letom so bile letos vse stvari precej dodelane.

Vesela sem, da so učitelji odlično timsko sodelovali in si pomagali.

Vse je zelo dobro teklo.

Vse bilo v redu.

Vse šole ne prijavljajo zadostnega števila učiteljev, zato preveč bremena pade na tiste, ki nalogo opravljamo in tako povzročamo slabo voljo med zaposlenimi.

Za teste iz tujega jezika in slovenščine je vrednotenje 25 preizkusov preveč.

Zdi se mi neprimerno, da ravnatelji sami prijavljamo učitelje, ki e-vrednotijo. Letos so učitelji naše šole dobili povprečno 28 + 2 nalogi. Glede na to, da razpolagate s podatki (tudi Ministrstvo) o številu učencev in o številu ustrezno usposobljenih učiteljev, bi lahko vse naloge enakomerno razporedili. Če katera šola ni prijavila svojih učiteljev, sankcij ni. Zanima me, ali razmišljate, da interno na e-Ricu objavite število učiteljev po posameznih šolah, ki so letos e-vrednotili. Bojim se, da naslednje leto ne bom tako uspešno motivirala naših učiteljev.

Zelo dobro.

Zelo dobro, ker se učitelj mora vključiti v računalniški sistem, zato naj vrednotijo vso RU.

Zelo koristen in učinkovit je dan, ki je namenjen samo e-vrednotenju. To pomeni, da učitelji tisti dan nimajo svojega pouka.

E-vrednotenje s programom Scoris Assessor

Preglednica 4.8: Kakšno je bilo vaše mnenje o e-vrednotenju pred njegovo uvedbo v letu 2013?

Mnenje o e-vrednotenju pred njegovo uvedbo v letu 2013	Število	Delež
E-vrednotenje sem podpiral.	246	60 %
Nisem imel mnenja.	142	35 %
E-vrednotenja nisem podpiral.	23	6 %
Skupaj	411	100 %

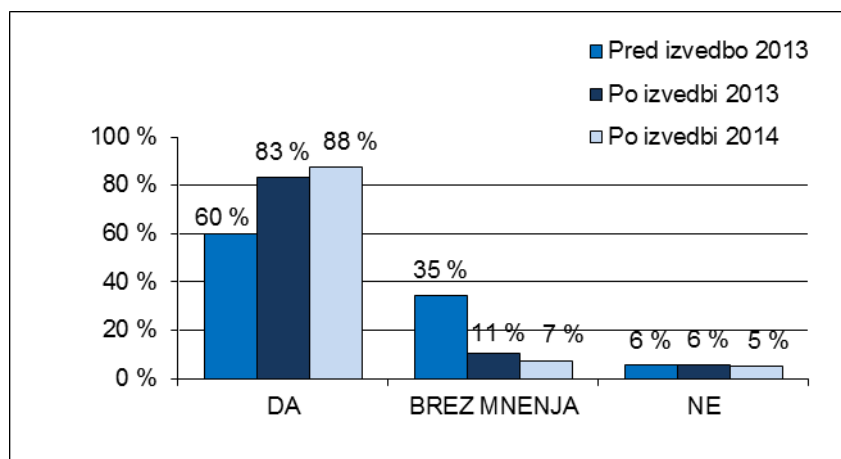
Preglednica 4.9: Kakšno je bilo vaše mnenje o e-vrednotenju po njegovi izvedbi v letu 2013?

Mnenje o e-vrednotenju po njegovi izvedbi v letu 2013	Število	Delež
E-vrednotenje sem podpiral.	343	83 %
Nisem imel mnenja.	44	11 %
E-vrednotenja nisem podpiral.	24	6 %
Skupaj	411	100 %

Preglednica 4.10: Kakšno je vaše mnenje o e-vrednotenju po njegovi izvedbi v letu 2014?

Mnenje o e-vrednotenju po njegovi izvedbi v letu 2014	Število	Delež
E-vrednotenje podpiram.	360	88 %
Nimam mnenja.	29	7 %
E-vrednotenja ne podpiram.	22	5 %
Skupaj	411	100 %

Slika 4.8–4.10: Podpora za e-vrednotenje

Podpora ravnateljev za e-vrednotenje se je po njegovi izvedbi močno povečala. Pred izvedbo 2013 je e-vrednotenje podpiralo 60 % ravnateljev, 83 % po izvedbi 2013 in 88 % po izvedbi 2014.

Preglednica 4.11: Za kakšno organizacijo e-vrednotenja preizkusov ste se odločili na šoli?

Organizacija e-vrednotenja preizkusov na šoli	Število	Delež
Učitelji istega predmeta so z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno v šoli.	130	31,6 %
Učitelji istega predmeta so z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno doma.	149	36,3 %
Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili skupaj v šoli.	40	9,7 %
Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili samostojno v šoli.	38	9,2 %
Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili samostojno doma.	31	7,5 %
Drugo.	23	5,6 %
Skupaj	411	100,0 %

Tisti, ki so izbrali *Drugo* (23 ravnateljev), so najpogosteje zapisali, da so se učitelji o načinu vrednotenja odločali samostojno; nekatere šole so uporabljale kombinacijo zgoraj naštetih možnosti. Drugi so zapisali, da imajo na šoli samo enega učitelja za posamezni predmet in vsak je uporabil svoj način. En ravnatelj je zapisal, da se je za enak predmet en učitelj povezal tudi z drugimi šolami.

Preglednica 4.12: Kje je večina učiteljev vaše šole izvedla e-vrednotenje?

Kraj za e-vrednotenje	Število	Delež
V šoli, izven pouka učitelja.	190	46,6 %
V šoli, namesto pouka učitelja.	75	18,4 %
Doma, čeprav so imeli možnost vrednotenja v šoli.	130	31,9 %
Doma, ker niso imeli možnosti vrednotenja v šoli.	6	1,5 %
Drugo.	10	2,5 %
Skupaj	411	100,0 %

Tisti, ki so izbrali *Drugo* (10 ravnateljev), so najpogosteje zapisali, da so učitelji vrednotili delno namesto pouka in delno izven pouka (tako v šoli kot tudi doma).

Preglednica 4.13: Ali vas moti, da imajo pooblaščen sodelavci Rica med e-vrednotenjem vpogled v delo učiteljev?

Nestrinjanje z vpogledom v delo učiteljev med e-vrednotenjem	Število	Delež
Da.	16	3,9 %
Ne.	395	96,1 %
Skupaj	411	100,0 %

Tiste, ki so odgovorili z *Da*, moti vpogled v delo učiteljev med e-vrednotenjem, ker menijo, da to kaže na nezaupanje v delo učiteljev.

Zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem

Preglednica 4.14: Kako razumljivi se vam zdijo postopki za zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem (vaja, standardizacija, kontrolno vrednotenje)?

Razumljivost postopkov za zagotavljanje kakovosti e-vrednotenja	Število	Delež
Popolnoma razumljivi.	318	77,4 %
Delno razumljivi.	92	22,4 %
Nerazumljivi.	1	0,2 %
Skupaj	411	100,0 %

Ravnatelji so lahko zapisali tudi svoje mnenje v zvezi s postopki za zagotavljanje kakovosti e-vrednotenja. Njihovi odgovori so precej raznoliki; največ jih je nezadovoljnih zaradi (prepočasne) odzivnosti pomočnikov glavnih ocenjevalcev in njihovih neusklajenih povratnih informacij, prevelikega števila preizkusov za e-vrednotenje, odvečnih preizkusov za vajo in standardizacijo, še posebej za tiste učitelje, ki so to že delali, in prevelikega nadzora v primerjavi z vrednotenjem v preteklih letih. Pri nekaterih se pojavlja pomislek, ali se je zaradi e-vrednotenja povečala objektivnost vrednotenja. Opažajo tudi težave pri nalogah, ki se vrednotijo po smislu (npr. pri slovenščini) in si jih lahko vsak učitelj ocenjevalec razlaga po svoje, in v nejasnih navodilih za vrednotenje pri nekaterih nalogah. Opozarjajo na tehnične težave (občasno ni delovalo omrežje). Nekateri ravnatelji so s postopki za zagotavljanje kakovosti tudi zadovoljni, pozitivno se jim zdi, da se upoštevajo pripombe učiteljev.

Vpogledi in poizvedbe

Preglednica 4.16 prikazuje število in delež organizacij, ki so imele težave pri izvedbi vpogledov v preizkuse znanja. Večina ravnateljev je odgovorila, da niso imeli težav z izvedbo (95,9 %; leta 2013: 89,7 %), 4,1 % pa jih je odgovorilo, da so težave imeli, najpogosteje zaradi premajhnega števila računalnikov, zaradi česar jim je primanjkovalo časa za vpogled. Pet ravnateljev je zapisalo, da učenci na vpogled niso prinesli svojih šifer, drugi razlogi pa so bili: nedelovanje strežnika na Ricu, neorganiziranost učiteljev in nemotiviranost učencev ter poletna šola v naravi. En ravnatelj je odgovoril, da je bilo učencem lažje pregledovati naloge s tiskanim preizkusom.

Preglednica 4.16: Ali ste imeli težave pri izvedbi vpogledov v preizkuse znanja?

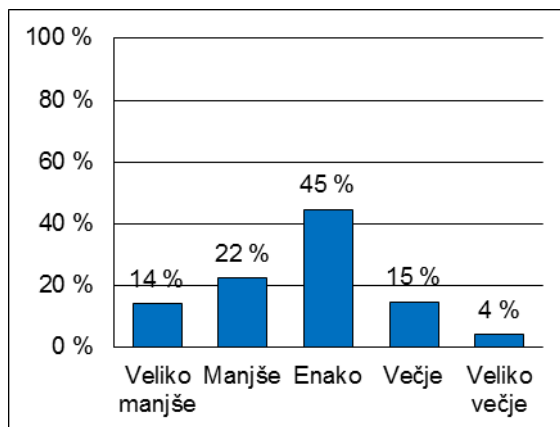
Težave pri izvedbi vpogledov	Število	Delež
Da.	17	4,1 %
Ne.	394	95,9 %
Skupaj	411	100,0 %

Ravnatelje smo tudi spraševali, kako ocenjujejo značilnosti vpogledov in poizvedb v elektronski obliki v primerjavi z izvedbo v preteklih letih (**vprašanje 4.17**). V preteklih letih so se vpogledi izvajali na šolah (ob prisotnosti staršev), poizvedbe pa na centrih za vrednotenje.

Primerjave letošnjega s preteklimi leti so ravnatelji ocenjevali na petstopenjski lestvici, porazdelitve odgovorov pa v nadaljevanju prikazuje preglednice in grafi.

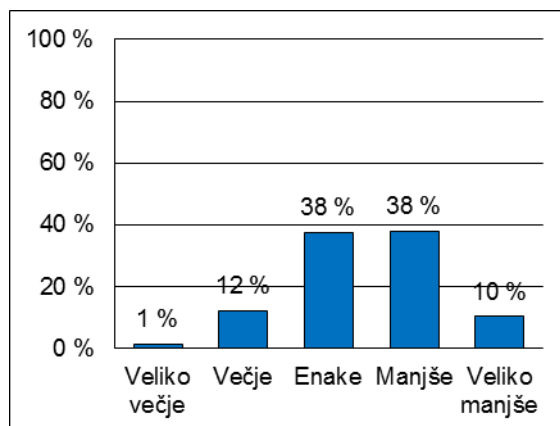
Preglednica 4.17 A in slika 4.17 A: Sodelovanje staršev v postopku vpogledov v preizkuse znanja na šoli

Ocena	4.17 A (število)	4.17 A (delež)
Veliko manjše	58	14 %
Manjše	92	22 %
Enako	184	45 %
Večje	60	15 %
Veliko večje	17	4 %
Skupaj	411	100 %

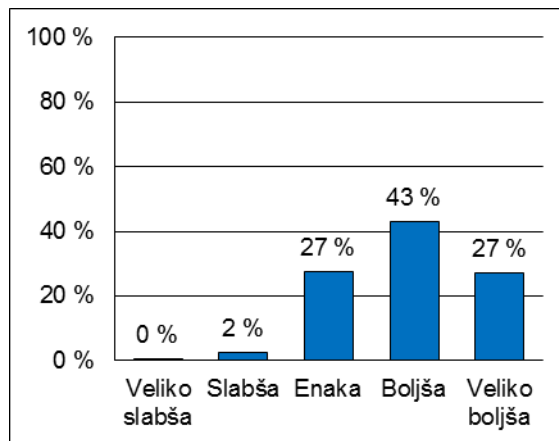
Preglednica 4.17 B in slika 4.17 B: Težave pri organizaciji vpogledov v preizkuse znanja na šoli

Ocena	4.17 B (število)	4.17 B (delež)
Veliko večje	6	1 %
Večje	51	12 %
Enake	155	38 %
Manjše	156	38 %
Veliko manjše	43	10 %
Skupaj	411	100 %

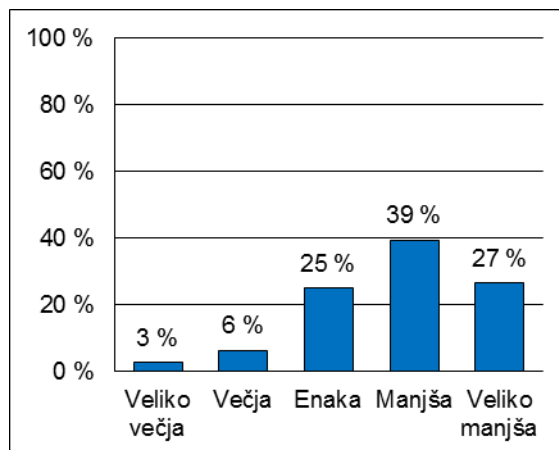
Preglednica 4.17 C in slika 4.17 C: Tehnična in organizacijska izvedba posredovanja podatkov o poizvedbah

Ocena	4.17 C (število)	4.17 C (delež)
Veliko slabša	1	0 %
Slabša	10	2 %
Enaka	113	27 %
Boljša	176	43 %
Veliko boljša	111	27 %
Skupaj	411	100 %

Preglednica 4.17 Č in slika 4.17 Č: Poraba časa za izvedbo poizvedb

Ocena	4.17 Č (število)	4.17 Č (delež)
Veliko večja	11	3 %
Večja	26	6 %
Enaka	103	25 %
Manjša	162	39 %
Veliko manjša	109	27 %
Skupaj	411	100 %

Prednosti in pomanjkljivosti e-vrednotenja

Preglednica 4.18: Katere so po vašem mnenju največje prednosti e-vrednotenja?

Največje prednosti e-vrednotenja	Število	Delež
Nemotena izvedba pouka na šolah.	221	53,8 %
Zmanjšajo se stroški, ki smo jih imeli v preteklih letih z vrednotenjem na centrih za vrednotenje.	258	62,8 %
Večja fleksibilnost pri razporejanju časa in izbiri kraja vrednotenja.	299	72,7 %
Elektronski dostop do preizkusov za učitelje, učence in starše.	320	77,9 %
Večji nadzor nad vrednotenjem.	130	31,6 %
Večja kakovost vrednotenja.	115	28,0 %
Boljša izvedba postopka vpogledov.	176	42,8 %
Boljša izvedba postopka poizvedb.	200	48,7 %
Večja varnost.	60	14,6 %
Sodelovanje večjega števila učiteljev, kar pomeni zmanjšanje obsega dela.	137	33,3 %
Drugo.	1	0,2 %

Ravnatelj, ki je označil *Drugo*, je zapisal, da so učitelji za vrednotenje preizkusov posameznega predmeta porabili veliko več časa. Vrednotenje je bilo zamudno, saj so morali najprej ovrednotiti preizkus na stari način, potem pa rezultate vnesti še v aplikacijo.

Preglednica 4.19: Katere so po vašem mnenju največje pomanjkljivosti e-vrednotenja?

Pomanjkljivosti e-vrednotenja	Število	Delež
Potrebna je ustrezna računalniška oprema.	169	41,1 %
Težave pri uporabi programa.	60	14,6 %
Manj osebnih stikov z drugimi učitelji ocenjevalci.	266	64,7 %
Večji nadzor nad vrednotenjem.	14	3,4 %
Težave pri izvedbi vpogledov.	24	5,8 %
Težave pri izvedbi poizvedb.	7	1,7 %
Drugo.	20	4,9 %

Od 20 ravnateljev, ki so označili *Drugo*, jih pet odgovarja, da v e-vrednotenju ne vidijo nobene pomanjkljivosti, šest jih omenja preveliko število oziroma zvišanje števila preizkusov na učitelja ter neenakomerno porazdelitev števila preizkusov po šolah. Redkejši odgovori so: dodatno delo za učitelje (finančno neovrednoteno), obremenjenost učiteljev, površno vrednotenje in zahtevno vrednotenje tvorbnih nalog pri slovenščini.

Druga vprašanja, pripombe ali predlogi v zvezi z e-vrednotenjem (**vprašanje 4.20**), ki so jih napisali ravnatelji, so bili: predmet pri NPZ-ju naj vrednotijo vsi učitelji predmeta, in ne samo posamezni, vsak učitelj naj vrednoti enako število preizkusov, učitelji naj bodo za svoje delo pri e-vrednotenju nagrajeni; učitelji bi morali vsaj prvi dan vrednotenja opraviti delo v dopoldanskem času, zato je potrebno urediti nadomeščanja (naj bo zapisano v navodilih); preizkuse za 6. razred naj vrednotijo tudi razredni učitelji; naloge naj bodo sestavljene tako, da jih bo mogoče nedvoumno vrednotiti; med vrednotenjem naj ne prihaja do sprememb navodil za vrednotenje; učitelji naj bodo pri vrednotenju natančnejši; učitelji predlagajo, da bi uvedli sistem srečanj na določenih šolah in sproti usklajevali rešitve, pomočniki glavnih ocenjevalcev bi bili na teh šolah in tam spremljali delo učiteljev; poskenirati je treba vse odgovore učencev, tudi tiste, ki so zapisani izven okvirja; nekateri učitelji niso vešči rokovanja z računalnikom; vpogledi so časovno precej zamudni; vpogledi za starše na šoli so postali nepotrebni, saj imajo elektronsko možnost vpogleda; treba je poskrbeti za to, da bo računalniški sistem deloval nemoteno in hitro.

Smiselnost vrednotenja preizkusov znanja

Pri vrednotenju preizkusov znanja nas je zanimalo, ali se vrednotenje ravnateljem zdi smiselno in kakšen pomen mu pripisujejo. Ravnateljem je bilo v izbiro ponujenih 11 trditev (**preglednica 4.21**), ki so jih označili, če so se z njimi strinjali, imeli pa so tudi možnost, da sami napišejo, kakšen smisel vidijo v vrednotenju.

Preglednica 4.21: Smiselnost vrednotenja preizkusov znanja NPZ-ja v 6. in 9. razredu

	Število	Odstotek
1. V vrednotenju ne vidim smisla.	10	2,4 %
2. Učitelji se seznanijo s potekom in načinom vrednotenja preizkusov.	213	51,8 %
3. Učitelji uskladijo in poenotijo kriterije ocenjevanja.	233	56,7 %
4. Učitelji si pridobijo izkušnje za utemeljevanje ugovorov in poizvedb.	174	42,3 %
5. Učitelji odkrivajo najpogostejše napake učencev.	258	62,8 %
6. Učitelji dobijo vpogled v znanje učencev.	218	53,0 %
7. Učitelji spoznavajo odnos učencev do znanja.	114	27,7 %
8. Učitelji se pri vrednotenju seznanijo s strukturo preizkusov in nalogami NPZ-ja.	265	64,5 %
9. Učitelji pridobivajo dodatno znanje, ki ga lahko vključijo v svoje strokovno delo.	223	54,3 %
10. Učitelji na ta način ostajajo povezani s stroko.	102	24,8 %
11. Učitelji dobijo povratno informacijo o svojem delu in delu drugih učiteljev.	153	37,2 %

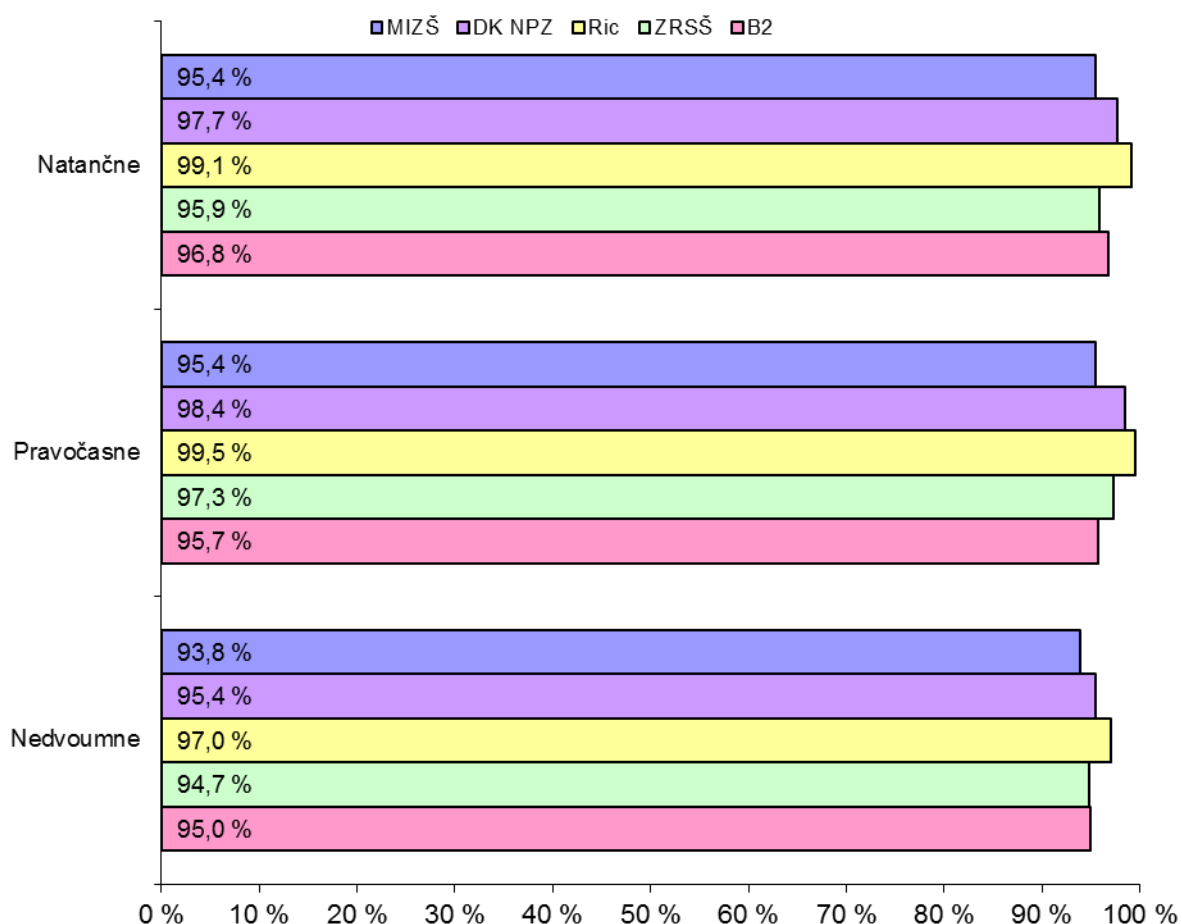
V letu 2014 beležimo najmanjši delež ravnateljev, ki v vrednotenju ne vidijo smisla (2,4 %; leta 2013: 7,8 %; leta 2012: 5,1 %).

V letošnjem letu se največ ravnateljev (nad 50 %) strinja s trditvami, da se pri vrednotenju učitelji seznanijo s strukturo preizkusov in nalogami NPZ-ja (64,5 %; leta 2013: 55,4 %; leta 2012: 57,2 %), odkrivajo najpogostejše napake učencev (62,8 %; leta 2013: 61,0 %; leta 2012: 59,6 %), uskladijo in poenotijo kriterije ocenjevanja (56,7 %; leta 2013: 59,3 %; leta 2012: 57,2 %), pridobivajo dodatna znanja, ki jih lahko vključijo v svoje strokovno delo (54,3 %; leta 2013: 45,8 %; leta 2012: 45,2 %), dobijo vpogled v znanje učencev (53,0 %; leta 2013: 58,8 %; leta 2012: 52,3 %) ter se seznanijo s potekom in načinom vrednotenja preizkusov (51,8 %; leta 2013: 43,4 %; leta 2012: 47,0 %). Okoli 40 % jih meni, da si učitelji pri vrednotenju pridobijo izkušnje za utemeljevanje ugovorov in poizvedb (42,3 %; leta 2013: 34,6 %; leta 2012: 39,0 %) ter dobijo povratno informacijo o svojem delu in delu drugih učiteljev (37,2 %; leta 2013: 42,2 %; leta 2012: 46,1 %). Najmanj (pod 30 %) jih je prepričanih, da učitelji pri vrednotenju spoznavajo odnos učencev do znanja (27,7 %; leta 2013: 34,8 %; leta 2012: 35,0 %) in da zaradi vrednotenja ostajajo povezani s stroko (24,8 %; leta 2013: 22,3 %; leta 2012: 24,8 %).

5 Ocena posredovanih informacij

Informacije (natančnost, pravočasnost, nedvoumnost), kakor jih posredujejo organi in inštitucije, ki izvajajo NPZ, je ocenilo 437 od 480 šol oziroma 91,0 %. **Slika 5.1** prikazuje delež pozitivnih odgovorov (*Da*) za informacije, posredovane prek MIZŠ-ja, Državne komisije za vodenje NPZ-ja (DK NPZ), Rica, ZRSŠ-ja in podjetja B2.

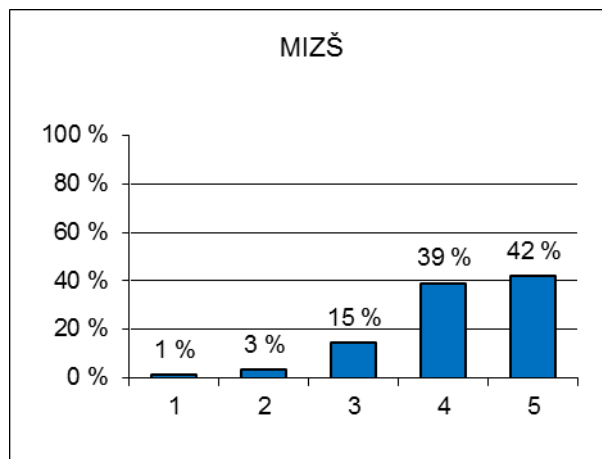
Slika 5.1: Ocena posredovanih informacij (odgovor *Da* v %)

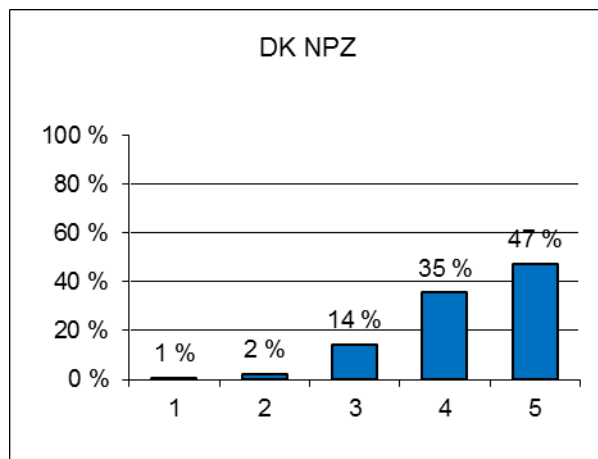
Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, posredovanih prek MIZŠ-ja, DK NPZ-ja, Rica, ZRSŠ-ja in podjetja B2, saj deleži pozitivnih ocen (*Da*) v vseh odgovorih presegajo 93 % (leta 2013: 90 %; leta 2012: 92 %; leta 2011: 93 %).

6 Ocena sodelovanja

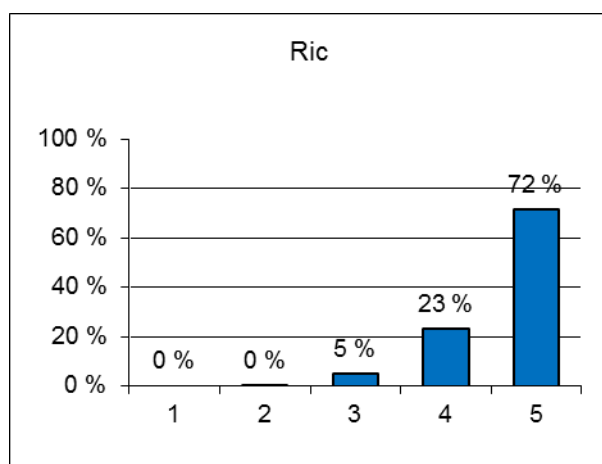
Grafi prikazujejo porazdelitve ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji osnovnih šol za sodelovanje dodelili organom in inštitucijam za vodenje NPZ-ja.

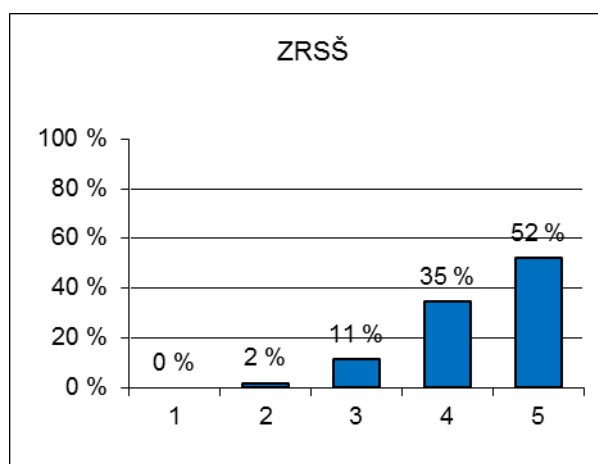
Povprečna ocena je **4,2**
(leta 2013: 4,3; leta 2012: 4,2; leta 2011: 4,5).

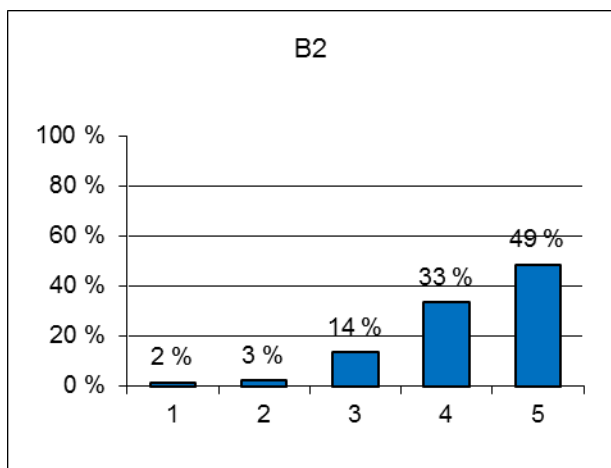
Povprečna ocena je **4,3**
(leta 2013: 4,3; leta 2012: 4,2; leta 2011: 4,6).

Povprečna ocena je **4,7**
(leta 2013: 4,6; leta 2012: 4,6; leta 2011: 4,8).

Povprečna ocena je **4,4**
(leta 2013: 4,4; leta 2012: 4,4; leta 2011: 4,6).

Povprečna ocena je **4,3**

(leta 2013: 4,3; leta 2012: 4,3; leta 2011: 4,5).

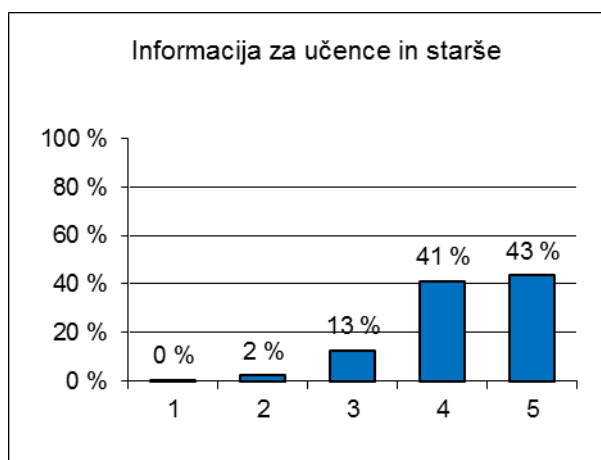
Ravnatelji sodelovanje z organi in inštitucijami za vodenje NPZ-ja ocenjujejo z visokimi ocenami, saj je najnižja povprečna ocena 4,2 (pri ocenah od 1 do 5).

Iz frekvence porazdelitve ocen v odstotnih točkah je razvidno, da največ ravnateljev ocenjuje sodelovanje z MIZŠ-jem, DK NPZ-ja, Ricem, ZRSS-jem in podjetjem B2 z oceno 5 (MIZŠ: 42 %; DK NPZ: 47 %; Ric: 72 %; ZRSS: 52 %; B2: 49 %), ocena 4 je redkejša (MIZŠ: 39 %; DK NPZ: 35 %; Ric: 23 %; ZRSS: 35 %; B2: 33 %), nižje ocene pa so zastopane v manjšem deležu.

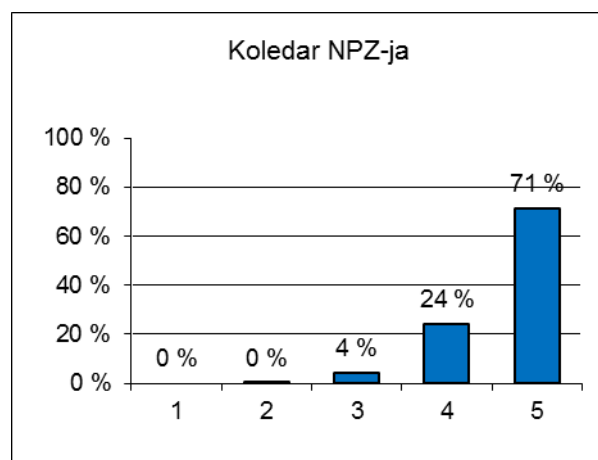
Pripombe oziroma komentarji k sodelovanju so zelo raznoliki, npr. da pripomb nimajo, da je sodelovanje potekalo brez težav/dobro/odlično/prijazno/korektno/informativno/ažurno, da so navodila jasna/pravočasna, informacije zanesljive/natančne, odziv (pre)počasen/hiter, da je (pre)malo sodelovanja; da sodelovanja ni bilo; da ni bilo potrebe po sodelovanju ipd.

7 Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ

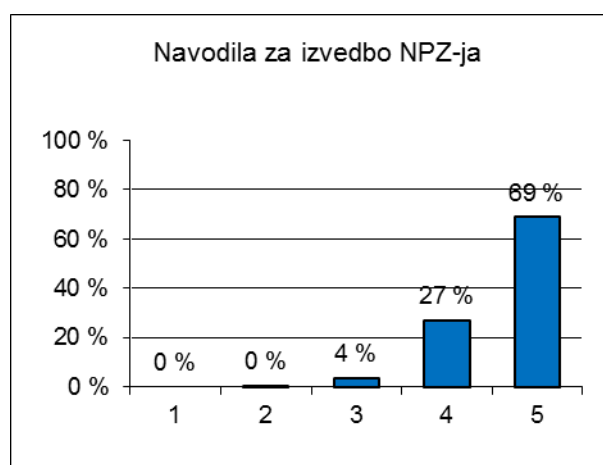
Grafi v odstotnih točkah prikazujejo porazdelitve ocen od 1 do 5, ki so jih ravnatelji dodelili uporabnosti informacij o NPZ-ju.

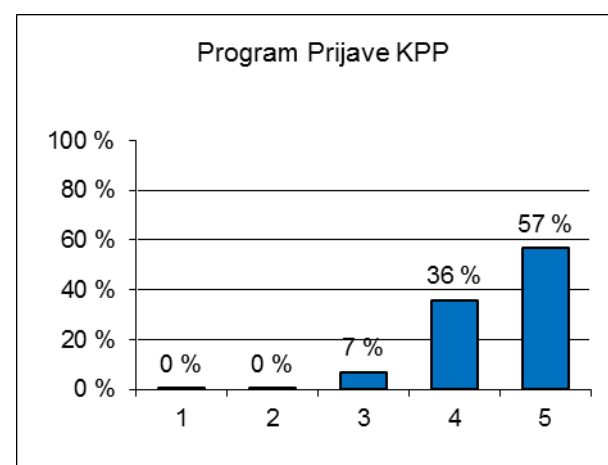
Povprečna ocena je **4,3**
(leta 2013: 4,3; leta 2012: 4,3; leta 2011: 4,5).

Povprečna ocena je **4,7**
(leta 2013: 4,7; leta 2012: 4,7; leta 2011: 4,8).

Povprečna ocena je **4,6**
(leta 2013: 4,7; leta 2012: 4,7; leta 2011: 4,8).

Povprečna ocena je **4,5**
(leta 2013: 4,5; leta 2012: 4,5; leta 2011: 4,7).

Ugotavljamo, da ravnatelji z najvišjo povprečno oceno vrednotijo uporabnost *Koledarja NPZ-ja* (ocena: 4,7; delež komentarjev: 2,7 %), sledijo *Navodila za izvedbo NPZ-ja* (ocena: 4,6; delež komentarjev: 3,2 %), uporabnost programa *Prijave KPP-jev* (ocena: 4,5; delež komentarjev: 2,5 %) in uporabnost publikacije *Informacije za učence in starše* (ocena: 4,3; delež komentarjev: 4,8 %).

V nadaljevanju navajamo najpogostejše pripombe oziroma komentarje ravnateljev k uporabnosti informacij o NPZ-ju:

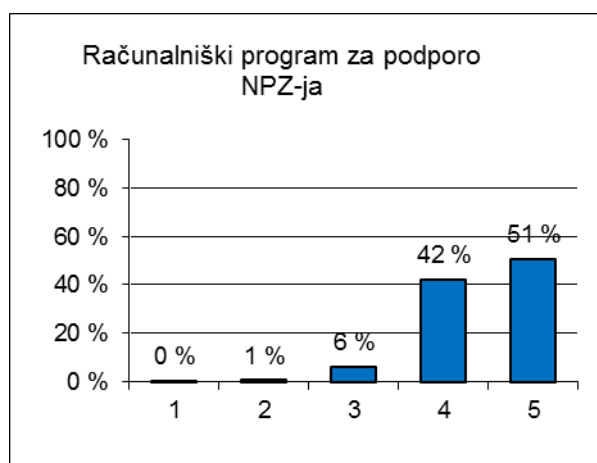
- Mnenja o publikaciji *Informacije za učence in starše* (skupaj 21 od 437 oziroma 4,8 %) so, da je dobra; da ne vedo, koliko jo starši uporabljajo; da je starši ne uporabljajo; da bi morala biti v tiskani obliki.

- Najpogostejši komentarji h *Koledarju NPZ-ja* (skupaj 12 od 437 oziroma 2,7 %) so, da je dober, koristen in pregleden (v pomoč pri organizaciji dela), čeprav nekateri ravnatelji menijo, da bi moral biti še preglednejši (npr. vseboval naj bi samo pomembnejše datume, lahko bi vseboval datoteko za uvoz v elektronski koledar).
- Največ komentarjev k *Navodilom za izvedbo NPZ-ja* (skupaj 14 od 437 oziroma 3,2 %) je, da so dobra, koristna, jasna, natančna in uporabna, da na nekaterih mestih niso posodobljena, da so predolga, da so bila boljša v tiskani obliki.
- Najpogostejša komentarja k uporabnosti programa *Prijave KPP-jev* (skupaj 11 od 437 oziroma 2,5 %) sta, da je dober ali pa da je zapleten.

8 Ocena ustreznosti računalniškega programa za podporo NPZ-ja

Računalniški program *Prijava na NPZ in vpis* je za večino ravnateljev ustrezen, saj ga ocenjujejo s povprečno oceno **4,4** (leta 2013: 4,4; leta 2012: 4,5; leta 2011: 4,6).

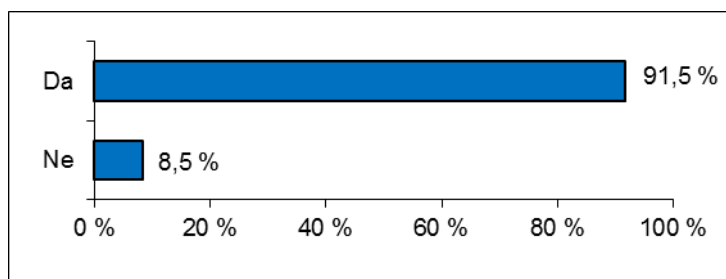
Najpogostejši komentarji nanj so (skupaj 27 od 437 oziroma 6,2 %), da je v redu, da ni primeren za tiskanje potrdil in prenos podatkov (potrebna bi bila natančna navodila za izdelavo XML-datoteke za uvoz podatkov), da bi bil uporabniški vmesnik lahko prijaznejši do uporabnika.

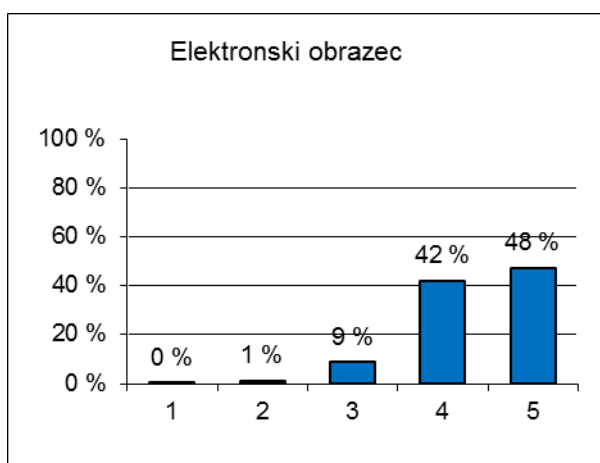
9 Prilagojeno izvajanje NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami

Prilagojeno izvajanje NPZ-ja je v šolskem letu 2013/2014 potekalo na 400 šolah, ki so odgovarjale na anketo, oziroma 91,5 % (leta 2013: 82,3 %; leta 2012: 82,7 %; leta 2011: 84,3 %).

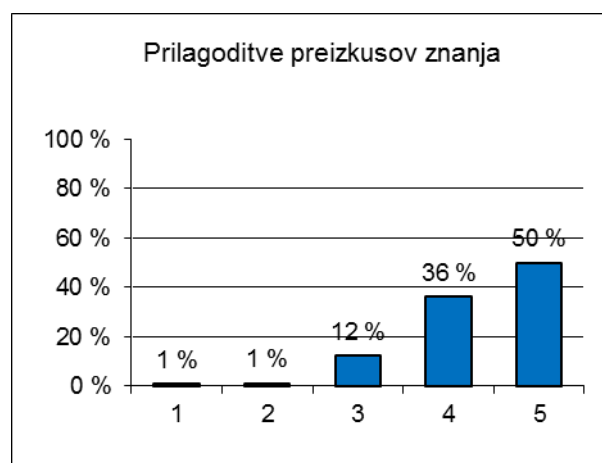
Odgovor	Število	Odstotek
Da	400	91,5 %
Ne	37	8,5 %
Skupaj	437	100,0 %

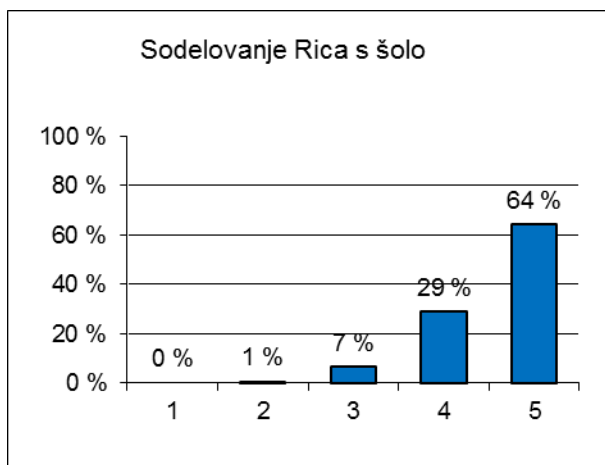
V nadaljevanju so predstavljene porazdelitve ocen za elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami, za prilagoditve preizkusov znanja ter za sodelovanje Rica in šol pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami.

Povprečna ocena je **4,4**
(leta 2013: 4,4; leta 2012: 4,4; leta 2011: 4,6).

Povprečna ocena je **4,3**
(leta 2013: 4,4; leta 2012: 4,5; leta 2011: 4,2).

Povprečna ocena je **4,6**

(leta 2013: 4,6; leta 2012: 4,6; leta 2011: 4,7).

Ravnatelj pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami tako kot lani z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica s šolo (ocena: 4,6). Nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo elektronskemu obrazcu za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*; ocena: 4,4) in prilagoditvam preizkusov znanja (ocena: 4,4).

10 Dodatna informacija o dosežkih učencev šole na NPZ-ju in o kakovosti vrednotenja učiteljev

Z vprašanji od 10.1 do 10.14 v **preglednici 10.1** smo želeli izvedeti, kakšno pozornost namenjajo učitelji dodatni informaciji o dosežkih učencev njihove šole pri NPZ-ju.

Preglednica 10.1: Dodatna informacija o dosežkih pri NPZ-ju

VPRAŠANJE	DA 2014 (število)	NE 2014 (število)	DA 2014 (delež)	DA 2013 (delež)	DA 2012 (delež)	DA 2011 (delež)
10.1 Ali učiteljem posredujete analize o dosežkih učencev vaše šole pri NPZ-ju, ki jih pripravi Ric in so objavljene na spletni strani eRic?	434	3	99,3 %	99,1 %	99,1 %	98,6 %
10.2 Ali na šoli analizirate dosežke učencev vaše šole?	437	0	100,0 %	99,3 %	99,3 %	98,2 %
10.3 Ali pri pripravi analize dosežkov NPZ-ja sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se preverja?	416	21	95,2 %	95,1 %	95,1 %	93,6 %
10.4 Ali na šoli opravite analizo o odstopanjih med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju in poskušate poiskati vzroke za odstopanja?	388	49	88,8 %	87,4 %	89,6 %	89,5 %
10.5 Ali na šoli opravite primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije?	309	128	70,7 %	62,8 %	59,9 %	49,8 %
10.6 Ali na šoli opravite primerjavo dosežkov pri NPZ-ju po letih?	344	93	78,7 %	72,6 %	72,5 %	68,6 %
10.7 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite učiteljskemu zboru na šoli?	430	78	98,4 %	98,2 %	98,2 %	96,4 %
10.8 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite svetu staršev?	405	32	92,7 %	88,6 %	89,4 %	87,5 %
10.9 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ-ja?	242	195	55,4 %	61,2 %	63,6 %	64,5 %
10.10 Ali je analiza dosežkov učencev pri NPZ-ju del procesa samoevalvacije na šoli?	365	72	83,5 %	81,6 %	83,6 %	85,0 %
10.11 Ali ste opravili analizo kakovosti vrednotenja učiteljev z vaše šole?	128	309	29,3 %			
10.12 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju upoštevate pri načrtovanju dela učiteljev za naslednja šolska leta?	391	46	89,5 %	91,7 %	90,7 %	92,7 %
10.13 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju umeščate v <i>LDN</i> in <i>Razvojni načrt šole</i> ?	386	51	88,3 %	83,9 %	84,3 %	82,7 %
10.14 Ali pripravite sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju?	352	85	80,5 %	80,3 %	80,9 %	75,9 %

Ravnatelje, ki so odgovorili, da pripravijo sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev svoje šole (**vprišanje 10.14**; 352 ravnateljev), smo vprašali, kaj sintezno poročilo zajema. Med sedmimi ponujenimi vsebinami so lahko izbrali eno ali več možnosti (**preglednica 10.2**), obenem pa so lahko zapisali tudi druge odgovore.

V letu 2014 je aktivnosti, ki so povezane z dodatno informacijo pri NPZ-ju, izvajalo približno enako število šol kakor v letu 2013. Sintežno poročilo (10.14) o analizi dosežkov učencev šole največkrat zajema primerjavo dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni (76,9 %), ukrepe za izboljšanje doseženega znanja pri NPZ-ju v prihodnje (71,6 %), navedbo vzrokov za odstopanja med pričakovanim in doseženim znanjem (60,2 %), poglobljeno opisno (vsebinsko) analizo doseganja ciljev/standardov za šolo/razred (57,7 %), analizo odstopanj med pričakovanim in doseženim znanjem (47,1 %), primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije (44,9 %) in primerjalno analizo dosežkov po letih (42,8 %). Šole v manjši meri opravljajo tudi primerjalne analize za učence s posebnimi potrebami, učence tujce, romske učence, učence po socialno-ekonomskem statusu, specifikah generacije ter drugih posebnih okoliščinah.

Preglednica 10.2: Kaj zajema sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev?

ODGOVOR (vprišanje 10.15)	Število 2014	Delež 2014	Delež 2013	Delež 2012	Delež 2011
Primerjavo dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni.	336	76,9 %	76,9 %	77,2 %	72,3 %
Poglobljeno opisno (vsebinsko) analizo o doseganju ciljev/standardov za šolo/razred.	252	57,7 %	57,6 %	57,0 %	54,3 %
Analizo o odstopanjih med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju.	206	47,1 %	46,9 %	45,0 %	45,0 %
Navedbo vzrokov za odstopanja med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju.	263	60,2 %	57,4 %	62,1 %	58,0 %
Ukrepe za izboljšanje doseženega znanja pri NPZ-ju v prihodnje.	313	71,6 %	68,4 %	70,5 %	69,1 %
Primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije.	196	44,9 %	39,7 %	36,4 %	29,3 %
Primerjalno analizo dosežkov pri NPZ-ju po letih.	187	42,8 %	42,4 %	43,9 %	40,2 %

POVZETEK

Na anketo za ravnatelje osnovnih šol je odgovarjalo 437 ravnateljev, to je 91,0 % ravnateljev vseh izobraževalnih ustanov (480), ki so v šolskem letu 2013/2014 izvajale NPZ v 6. in/ali 9. razredu. Po regijah se deleži sodelujočih v anketi gibljejo od najmanj 80,0 % (Spodnje-posavska regija) do največ 100,0 % (Zasavska regija).

Stališča ravnateljev do NPZ-ja. Večina ravnateljev upošteva dosežke NPZ-ja pri načrtovanju prihodnjega dela (93,8 %; odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*). Nekoliko manjšemu številu ravnateljev se zdi NPZ smiselno in koristno, ker daje učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca (87,4 %), hkrati pa menijo, da bi moral imeti dosežek učenca pri NPZ-ju večjo veljavo (91,5 %). Nekoliko manj kakor 80 % jih meni, da daje NPZ učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela (79,6 %) in da so izobraževanja o analizah dosežkov in o vrednotenju NPZ-ja, ki jih pripravlja Ric, za učitelje koristna (79,2 %), nekoliko več kakor 70 % pa, da NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli (73,5 %) ter odkriva šibka oziroma močna področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti (72,3 %; 71,2 %). Manj kakor 70 % se jih strinja s trditvijo, da je NPZ vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja (69,1 %), najmanj pozitivno mnenje pa imajo ravnatelji o tem, da je NPZ vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku (54,5 %).

Prostovoljno izvajanje NPZ-ja iz tretjega predmeta. Osnovne šole imajo možnost, da poleg tretjega predmeta, ki ga minister določi za NPZ na njihovi šoli, po končanem preverjanju prostovoljno izvedejo NPZ tudi iz drugih tretjih predmetov. Med 463 šolami, ki so v šolskem letu 2013/14 izvajale NPZ iz tretjega predmeta v 9. razredu, jih je na anketo odgovorilo 423 (91,4 %). Od teh jih NPZ-ja iz tretjega predmeta ni prostovoljno izvedlo 319 (75,4 %; leta 2013: 78,9 %), 104 šole pa so to možnost izkoristile: NPZ iz enega tretjega predmeta je prostovoljno izvedlo 46 šol, iz dveh tretjih predmetov 36 šol in iz treh tretjih predmetov 22 šol. Skupno število vseh prostovoljnih izvedb NPZ-ja iz tretjega predmeta je bilo 184 (leta 2013: 172; leta 2012: 212; leta 2011: 178; leta 2010: 189); od tega 56 iz biologije, 51 iz fizike, 41 iz angleščine, 28 iz glasbene umetnosti ter 8 iz nemščine.

Težave pri izvedbi NPZ-ja. Največ težav pri izvedbi NPZ-ja v šolskem letu 2013/2014 je bilo povezanih s slabšo motivacijo učencev za NPZ, vendar je število manjše kakor v preteklih letih (24,7 %; leta 2013: 34,5 %; leta 2012: 38,8 %). Razloge zanjo ravnatelji pripisujejo temu, da učenci v NPZ-ju ne vidijo smisla oziroma ga ne jemljejo resno, ker se dosežki nikjer ne upoštevajo. Za povečanje motivacije učencev predlagajo večjo veljavo (dosežki naj bodo zapisani v spričevalo) oziroma upoštevanje dosežkov NPZ-ja, bodisi pri šolski oceni (6. in 9. razred) ali pri vpisu na srednje šole. Ravnatelji bi NPZ v šolsko oceno vključili na več načinov: kot eno od šolskih ocen pri predmetu, kot zaključno oceno pri predmetu ali kot pogoj za napredovanje v višji razred. Slabšo motivacijo učiteljev za NPZ, ki jo v letošnjem letu izpostavlja manj ravnateljev kot v preteklem letu (leta 2014: 10,3 %; leta 2013: 14,8 %; leta 2012: 7,5 %), najpogosteje povezujejo s tem, da učitelji v NPZ-ju ne vidijo smisla, ker se ta nikjer ne upošteva, z nemotiviranostjo učencev za NPZ in posledično slabšimi dosežki, s preobremenjenostjo učiteljev, (pre)velikim številom preizkusov za vrednotenje (ravnatelji omenjajo, da jih je bilo več kakor lani) in z neplačanim e-vrednotenjem. Za izboljšanje predlagajo, naj se NPZ v tej obliki ukine oziroma naj dosežki NPZ-ja v bodoče pridobijo na

pomenu, naj se zmanjša število nalog za e-vrednotenje oziroma naj vse šole prijavijo učitelje k e-vrednotenju, da bo število preizkusov med učitelje enakomerno razporejeno (objavijo naj se podatki o številu prijavljenih učiteljev za e-vrednotenje po posameznih šolah) in naj se delo učiteljev pri predmetih NPZ-ja nagradi: najpogosteje predlagajo plačilo, podobno kot pri splošni maturi oziroma kot dodatno strokovno delo. Organizacija pouka med izvedbo NPZ-ja je bila motena (5,5 %; leta 2013: 6,1 %; leta 2012: 11,1 %) zaradi pomanjkanja prostorov in učiteljev (odpadale so ure pouka), zaradi učencev vozačev in učencev z odločbami o usmeritvi. Trije ravnatelji predlagajo, naj NPZ poteka izven rednega pouka. Organizacija prostorov za izvedbo NPZ-ja je bila največkrat motena (5,3 %; leta 2013: 4,3 %; leta 2012: 4,0 %) zaradi pomanjkanja prostorov na šoli, predvsem zaradi učencev s posebnimi potrebami, kar je bil tudi glavni razlog za premajhno število nadzornih učiteljev (3,2 %; leta 2013: 2,0 %; leta 2012: 3,5 %). Za odpravo težav predlagajo, naj se NPZ izvaja izven pouka, naj učenci s posebnimi potrebami pišejo skupaj z drugimi učenci – če je treba, s podaljšanim časom pisanja – in naj se enake prilagoditve združujejo. Nekaj težav je bilo tudi s Pošto Slovenije (1,8 %; leta 2013: 2,7 %; leta 2012: 2,4 %), ki je ali dostavila premalo poštnih vreč, zamujala z dostavo oziroma prevzemom gradiva, sploh ni prišla po gradivo ali pa so bile vreče umazane. Najpogostejše težave pri načinu pakiranja preizkusov (1,4 %; leta 2013: 1,6 %; leta 2012: 1,8 %) so bile skupno pakiranje preizkusov za matično in podružnično šolo, skupno pakiranje običajnih in prilagojenih preizkusov in nepakirane zgoščenke. Največjo težavo s časom izvedbe NPZ-ja (1,4 %; leta 2013: 2,2 %; leta 2012: 6,7 %) je predstavljalo preverjanje znanja v maju, kar je prepozno, ter sočasno izvajanje NPZ-ja iz angleščine in glasbene umetnosti.

Največ specifičnih težav pri izvedbi NPZ-ja je bilo povezanih z učenci s posebnimi potrebami (7,1 %; leta 2013: 4,7 %; leta 2012: 5,5 %), najpogostejši razlogi za težave pa so bili: veliko učencev s posebnimi potrebami, pomanjkanje prostorov in nadzornih učiteljev (ravnatelji predlagajo, naj se učence s podobnimi motnjami združi v manjše skupine, npr. v eno skupino s podaljšanim časom), neresnostjo učencev pri reševanju preizkusov. Pripombe ravnateljev so bile, da so lahko pomočniki za učence z dodatno strokovno pomočjo samo specialni defektologi, da je treba večjo pozornost nameniti za pripravo povečav iz A4 na A3 in da naj učenci rešujejo NPZ v e-obliki neposredno na zgoščenko, ker je zapis v Wordu zamuden in nepregleden.

E-vrednotenje. Analizirali smo odgovore tistih šol, na katerih se je v šolskem letu 2013/2014 izvajalo e-vrednotenje (411 šol oziroma 94,1 % od 437 anketiranih).

Računalniško znanje. Vsi anketirani ravnatelji uporabljajo računalnik dnevno (100,0 %), najpogosteje (nad 90 %) za e-pošto in za pisanje (npr. šolskih testov, šolskih poročil ipd.).

Računalniška oprema. Računalniška opremljenost slovenskih šol se je v enem letu očitno izboljšala, saj ima v računalniški učilnici več kakor 15 računalnikov 69,8 % šol (leta 2013: 62,0 % šol), 30,2 % šol pa manj kakor 15 računalnikov. Skoraj vse šole so imele za izvedbo e-vrednotenja tudi primerno internetno povezavo (98,1 %), izboljšala pa se je tudi dostopnost do internetnega omrežja med e-vrednotenjem. Z dostopom ni imelo težav 77,1% šol (leta 2013: 63,0 %), občasne težave so se pojavile na 15,8 % šolah (leta 2013: 22,5 %), večje težave pa je zaznavalo 7,1 % šol (leta 2013: 14,5 %).

Informiranje in usposobljenost za e-vrednotenje. Ravnatelji ocenjujejo informiranje in usposobljenost za e-vrednotenje z visokimi povprečnimi ocenami na lestvici ocen od 1 (nezadostno) do 5 (odlično): informacije, ki so jih šole pred e-vrednotenjem prejele z Rica – z oceno 4,41 (leta 2013: 4,22); predstavitev e-vrednotenja na rednih srečanjih predstojnikov v okviru OE ZRSŠ-ja – 4,24 (leta 2013: 4,13); usposobljenost pomočnika za e-vrednotenje – 4,59 (leta 2013: 4,51); usposobljenost učiteljev za e-vrednotenje – 4,24 (leta 2013: 4,15) in gradivo, objavljeno na eRicu za učitelje – 4,47 (leta 2013: 4,35).

E-vrednotenje s programom Scoris Assessor. Podpora ravnateljev za e-vrednotenje se je po njegovi izvedbi močno povečala. Pred uvedbo 2013 je e-vrednotenje podpiralo 60 % ravnateljev, 83 % po izvedbi 2013 in 88 % po izvedbi 2014. Šole so e-vrednotenje organizirale na različne načine, najpogosteje so učitelji istega predmeta z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno doma (36,3 %) ali pa so učitelji istega predmeta z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno v šoli (31,6 %). Učitelji so največkrat izvajali e-vrednotenje v šoli, izven pouka (46,6 %), doma, čeprav so imeli možnost vrednotenja v šoli (31,9 %) ali pa v šoli, namesto pouka (18,4 %). Večina ravnateljev je odgovorila, da jih ne moti, da imajo pooblaščen sodelavci Državnega izpitnega centra vpogled v delo učiteljev med e-vrednotenjem (96,1 %). Tisti, ki jih vpogled moti (3,9 %), so kot razlog navajali nezaupanje v delo učiteljev.

Zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem. Postopki za zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem (vaja, standardizacija, kontrolno ocenjevanje) se zdijo popolnoma razumljivi 77,4 %, delno razumljivi 22,4 % in nerazumljivi 0,2 % ravnateljem (leta 2013: popolnoma razumljivi 68,4 %; delno razumljivi 30,6 %; nerazumljivi 1,0 %).

Mnenja ravnateljev v zvezi s postopki za zagotavljanje kakovosti e-vrednotenja so zelo raznolika: nezadovoljni so zaradi (prepočasne) odzivnosti pomočnikov glavnih ocenjevalcev in njihovih neuskkljenih povratnih informacij, prevelikega števila preizkusov za e-vrednotenje, odvečnih preizkusov za vajo in standardizacijo, še posebej za tiste učitelje, ki so to že delali, in prevelikega nadzora v primerjavi z vrednotenjem v preteklih letih. Pri nekaterih se pojavlja pomislek, ali se je zaradi e-vrednotenja povečala objektivnost vrednotenja. Opažajo tudi težave pri nalogah, ki se vrednotijo po smislu (npr. pri slovenščini) in si jih lahko vsak učitelj ocenjevalec razlaga po svoje, in v nejasnih navodilih za vrednotenje pri nekaterih nalogah. Opozarjajo na tehnične težave (občasno ni delovalo omrežje). Nekateri ravnatelji so s postopki za zagotavljanje kakovosti tudi zadovoljni, pozitivno se jim zdi, da se upoštevajo pripombe učiteljev.

Vpogledi in poizvedbe. Večina ravnateljev je odgovorila, da niso imeli težav z izvedbo vpogledov (95,9 %; leta 2013: 89,7 %). V primerjavi z izvedbo vpogledov in poizvedb v preteklih letih, ko so se vpogledi izvajali na šolah (ob prisotnosti staršev), poizvedbe za 9. razred na centrih za vrednotenje ter poizvedbe za 6. razred na šoli, jih je letos več odgovorilo, da je bilo manj težav pri organizaciji vpogledov v preizkuse na šoli, boljša je bila tehnična in organizacijska izvedba poizvedb, manjša poraba časa za izvedbo poizvedb, manjše pa je bilo sodelovanje staršev v postopku vpogledov. Manjše sodelovanje staršev je mogoče pojasniti z možnostjo elektronskega vpogleda, ki se ga lahko starši poslužujejo kjerkoli.

Prednosti in pomanjklivosti e-vrednotenja. Največje prednosti e-vrednotenja (nad 50 %) ravnatelji vidijo v elektronskem dostopu do preizkusov (77,9 %), večji fleksibilnosti pri razporejanju časa in izbiri kraja vrednotenja (72,7 %), manjših stroških, kot so jih imeli v preteklih letih z vrednotenjem na centrih za vrednotenje (62,8 %), in nemoteni izvedbi pouka na šolah (53,8 %). Kot največje pomanjklivosti (nad 50 %) izpostavljajo manj osebnih stikov z drugimi učitelji ocenjevalci (64,7 %), preveliko in neenakomerno število preizkusov na učitelja in neenotno (ne)vrednotenje dela učiteljev.

Smiselnost vrednotenja preizkusov znanja. V letu 2014 beležimo najmanjši delež ravnateljev, ki v vrednotenju ne vidijo smisla (2,4 %; leta 2013: 7,8 %; leta 2012: 5,1 % ravnateljev).

V letošnjem letu se največ ravnateljev (nad 50 %) strinja s trditvami, da se pri vrednotenju učitelji seznanijo s strukturo preizkusov in nalogami NPZ-ja (64,5 %; leta 2013: 55,4 %; leta 2012: 57,2 %), odkrivajo najpogostejše napake učencev (62,8 %; leta 2013: 61,0 %; leta 2012: 59,6 %), uskladijo in poenotijo kriterije ocenjevanja (56,7 %; leta 2013: 59,3 %; leta 2012: 57,2 %), pridobivajo dodatna znanja, ki jih lahko vključijo v svoje strokovno delo (54,3 %; leta 2013: 45,8 %; leta 2012: 45,2 %), dobijo vpogled v znanje učencev (53,0 %; leta 2013: 58,8 %; leta 2012: 52,3 %) ter se seznanijo s potekom in načinom vrednotenja preizkusov (51,8 %; leta 2013: 43,4 %; leta 2012: 47,0 %). Okoli 40 % jih meni, da si učitelji pri vrednotenju pridobijo izkušnje za utemeljevanje ugovorov in poizvedb (42,3 %; leta 2013: 34,6 %; leta 2012: 39,0 %) ter dobijo povratno informacijo o svojem delu in delu drugih učiteljev (37,2 %; leta 2013: 42,2 %; leta 2012: 46,1 %). Najmanj (pod 30 %) jih je prepričanih, da učitelji pri vrednotenju spoznavajo odnos učencev do znanja (27,7 %; leta 2013: 34,8 %, leta 2012: 35,0 %) in da zaradi vrednotenja ostajajo povezani s stroko (24,8 %; leta 2013: 22,3 %, leta 2012: 24,8 %).

Ocena posredovanih informacij. Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, posredovanih prek MIZŠ-ja, DK NPZ-ja, Rica, ZRSŠ-ja in podjetja B2, saj deleži pozitivnih ocen za vse organe in inštitucije, ki izvajajo NPZ, presegajo 93 %.

Ocena sodelovanja. Ravnatelji so sodelovanje z MIZŠ-jem, DK NPZ-ja, Ricem, ZRSŠ-jem in podjetjem B2 ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Njihove ocene so visoke, saj povprečne ocene za vse inštitucije in organe za vodenje NPZ-ja presegajo 4,2.

Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ. Tudi uporabnost informacij o NPZ-ju so ravnatelji ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali štirim različnim informacijam o NPZ-ju: publikaciji *Informacije za učence in starše*, *Koledarju NPZ-ja*, *Navodilom za izvedbo NPZ-ja* in programu *Prijave KPP-jev*.

Ravnatelji z najvišjo povprečno oceno vrednotijo uporabnost *Koledarja NPZ* (ocena: 4,7), sledijo *Navodila za izvedbo NPZ* (ocena: 4,6), uporabnost programa *Prijave KPP-jev* (ocena: 4,5) in uporabnost publikacije *Informacije za učence in starše* (ocena: 4,3).

Ocena ustreznosti računalniškega programa za podporo NPZ-ja. Računalniški program *Prijava na NPZ in vpis* je za večino ravnateljev ustrezen, saj ga (na lestvici od 1 do 5) ocenjujejo s povprečno oceno 4,4. Pripombe k programu ima 6,2 % ravnateljev, največ od njih jih tako kot lani meni, da ni primeren za tiskanje potrdil in prenos podatkov.

Prilagojeno izvajanje NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami. Prilagojeno izvajanje NPZ-ja je v šolskem letu 2013/2014 potekalo na 400 šolah, ki so izvajale anketo, oziroma 91,5 % (leta 2013: 82,3 %; leta 2012: 82,7 %; leta 2011: 84,3 %).

Ravnatelji pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami z najvišjo povprečno oceno na lestvici od 1 do 5 vrednotijo sodelovanje Rica s šolo (ocena: 4,6). Nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo elektronskemu obrazcu za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*; ocena: 4,4) in prilagoditvam preizkusov znanja (ocena: 4,3).

Dodatna informacija o dosežkih učencev šole na NPZ-ju in o kakovosti vrednotenja učiteljev. V zvezi z dodatno informacijo o NPZ-ju šole po pogostosti izvajajo naslednje aktivnosti: analizirajo dosežke učencev svoje šole (100,0 %), učiteljem posredujejo analize dosežkov učencev svoje šole, ki jih pripravi Ric in so objavljene na spletni strani eRic (99,3 %), analizo predstavijo učiteljskemu zboru na šoli (98,4 %), pri pripravi analize sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se preverja (95,2 %), analizo dosežkov predstavijo svetu staršev (92,7 %), ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju upoštevajo pri načrtovanju dela učiteljev za naslednja šolska leta (89,5 %), na šoli opravijo analizo odstopanj med pričakovanim in doseženim znanjem in poskušajo poiskati vzroke za odstopanja (88,8 %), ugotovitve o dosežkih učencev umeščajo v LDN in razvojni načrt šole (88,3 %), analiza dosežkov učencev je del procesa samoevalvacije na šoli (83,5 %), pripravijo sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev svoje šole (80,5 %), na šoli opravijo primerjavo dosežkov po letih (78,7 %), na šoli opravijo primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije (70,7 %), analizo dosežkov predstavijo staršem učencev, ki so se udeležili NPZ-ja (55,4 %), najmanj pa jih opravi analizo kakovosti vrednotenja učiteljev s šole (29,3 %).

Sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev šole največkrat zajema primerjavo dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni (76,9 %), ukrepe za izboljšanje doseženega znanja pri NPZ-ju v prihodnje (71,6 %), navedbo vzrokov za odstopanja med pričakovanim in doseženim znanjem (60,2 %), poglobljeno opisno (vsebinsko) analizo doseganja ciljev/standardov za šolo/razred (57,7 %), analizo odstopanj med pričakovanim in doseženim znanjem (47,1 %), primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije (44,9 %) in primerjalno analizo dosežkov po letih (42,8 %). Šole v manjši meri opravljajo tudi primerjalne analize za učence s posebnimi potrebami, učence tujce, romske učence, učence po socialno-ekonomskem statusu, specifikah generacije ter drugih posebnih okoliščinah.

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljem, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi NPZ-ja. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.

Priloga 1: ANKETNI VPRAŠALNIK ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL POROČILO O IZVEDBI NACIONALNEGA PREVERJANJA ZNANJA 2013/2014

Spoštovani,

tudi v letošnjem šolskem letu nadaljujemo s spremljanjem priprav in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja (NPZ). Naša želja je pridobiti vaša stališča do NPZ-ja in priporočila za izboljšavo ter odkriti težave in nejasnosti pri izvedbi. Z vprašalnikom želimo tudi pridobiti vaše mnenje o e-vrednotenju.

Prosimo vas, da odgovorite na vprašanja in nam tako pomagate pri analizi uspešnosti izvedbe NPZ-ja.

V vprašalniku se slovnična oblika za moški spol uporablja kot nevtralna oblika za moški in ženski spol.

1 OSNOVNI PODATKI

1.1 Šifra šole

Napišite šifro vaše šole (šestmestna številka).

1.2 Starost

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Do 30 let.
- Od 31 do 40 let.
- Od 41 do 50 let.
- Od 51 do 60 let.
- Nad 60 let.

1.3 Število let delovne dobe

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Do 5 let.
- Od 6 do 10 let.
- Od 11 do 20 let.
- Od 21 do 30 let.
- Nad 30 let.

2 STALIŠČA RAVNATELJEV DO NPZ-JA

Na štiristopenjski lestvici ocenite strinjanje s trditvami o NPZ-ju.

- 2.1 NPZ je smiseln in koristen, saj da učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.
- 2.2 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti.
- 2.3 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, ki je predpisano z učnimi načrti.
- 2.4 NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli.
- 2.5 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.
- 2.6 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja.
- 2.7 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti ocenjevanja pri pouku.
- 2.8 Dosežke NPZ-ja upoštevamo pri načrtovanju svojega prihodnjega dela.
- 2.9 Izobraževanja o analizah dosežkov in o vrednotenju NPZ-ja, ki jih pripravlja Ric, so za učitelje koristna.
- 2.10 Dosežek učenca pri NPZ-ju bi moral imeti večjo veljavo.

Možni odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

3 IZVEDBA NPZ-JA

- 3.1 Iz katerih tretjih predmetov, ki s strani ministra NISO bili določeni za NPZ na vaši šoli, ste prostovoljno izvedli NPZ v 9. razredu?
(Označite enega ali več ponujenih odgovorov.)

Možni odgovori: Iz nobenega. / Iz fizike. / Iz biologije. / Iz glasbene umetnosti. / Iz angleščine. / Iz nemščine.

- 3.2 Ali ste imeli v letošnjem letu pri izvedbi NPZ-ja katero od težav, ki so našteje v spodnji preglednici? Težave označite (stolpec **TEŽAVE**), ob posamezni težavi tudi napišite razloge zanjo (stolpec **RAZLOGI**) in predloge za njeno odpravo (stolpec **PREDLOGI**).

Če težav pri izvedbi NPZ-ja niste imeli, preglednice ne izpolnjujte.

OPOMBA: Težav pri e-vrednotenju in specifičnih težav pri izvedbi NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami, učence v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) in odrasle ne navajajte, ker jih boste lahko opisali v **poglavju 3.5** (e-vrednotenje) oziroma pri **vprišljanju 4** (specifične težave).

	TEŽAVE (označite)	RAZLOGI	PREDLOGI
Dostava/pobiranje gradiva oz. Pošta Slovenije	☐		
Način pakiranja preizkusov	☐		

	TEŽAVE (označite)	RAZLOGI	PREDLOGI
Čas izvedbe NPZ-ja	☐		
Organizacija prostorov za izvedbo NPZ-ja	☐		
Nadzorni učitelji	☐		
Organizacija pouka v času izvedbe NPZ-ja	☐		
Motivacija učencev za NPZ			
Motivacija učiteljev za NPZ	☐		

3.3 Če ste imeli pri letošnji izvedbi NPZ-ja tudi DRUGE TEŽAVE, jih zapišite v spodnji okvirček.

3.4 Če imate za izboljšanje izvedbe NPZ-ja še katere DRUGE PREDLOGE, jih zapišite v spodnji okvirček.

3.5 Kakšne specifične težave ste imeli pri letošnji izvedbi NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami, učence v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) ali odrasle?

V spodnji preglednici (stolpec **TEŽAVE**) označite enega ali več ponujenih odgovorov. Ob posameznem odgovoru tudi napišite razloge za težave (stolpec **RAZLOGI**) in predloge za odpravo težav (stolpec **PREDLOGI**).

Če specifičnih težav pri izvedbi NPZ-ja niste imeli, spodnje preglednice ne izpolnjujte.

	TEŽAVE (označite)	RAZLOGI	PREDLOGI
Učenci s posebnimi potrebami	☐		
Učenci v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom (NIS)	☐		
Odrasli	☐		

3.6 Če ste imeli pri letošnji izvedbi NPZ-ja tudi DRUGE SPECIFIČNE TEŽAVE, jih zapišite v spodnji okvirček.

4 E-VREDNOTENJE PREIZKUSOV ZNANJA

RAČUNALNIŠKO ZNANJE

4.1 Kako pogosto uporabljate računalnik?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Dnevno.
- Tedensko.
- Občasno (mesečno).
- Ne uporabljam računalnika.

4.2 Za katere namene uporabljate računalnik?

(Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.)

- Za brskanje po spletu.
- Za pisanje (npr. šolskih testov, šolskih poročil ipd.).
- Kot didaktični pripomoček (priprava predstavitev, preglednic, urejanje fotografij ...).
- Za e-pošto.
- Za delo v elektronski zbornici/ređovalnici.
- Za delo v *e-Asistentu*, *Lopolisu* ali drugem spletnem orodju za spremljavo pouka.
- Drugo (zapišite): _____

RAČUNALNIŠKA OPREMA

4.3 Koliko računalnikov imate na šoli v računalniški učilnici?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Na šoli nimamo računalniške učilnice.
- Od 1 do 15 računalnikov.
- Več kot 15 računalnikov.

4.4 Ali ste imeli na šoli primerno internetno povezavo za izvedbo e-vrednotenja?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor Ne: Napišite, kako ste težavo rešili.

4.5 Ali ste imeli na šoli med e-vrednotenjem težave z dostopom do internetnega omrežja?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.
- Občasno.

INFORMIRANJE IN USPOSOBLJENOST ZA E-VREDNOTENJE

4.6 Kako ocenjujete informacije in usposobljenost za e-vrednotenje?

Izberite oceno od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni nezadostno in 5 odlično. Izberite 0, če informacij ali usposobljenosti ne morete oceniti.

- 4.6.1 Informacije, ki ste jih o e-vrednotenju prejeli z Rica
- 4.6.2 Predstavitev e-vrednotenja na rednih srečanjih predstojnikov v okviru OE ZRSS
- 4.6.3 Usposobljenost pomočnika za e-vrednotenje
- 4.6.4 Usposobljenost učiteljev za e-vrednotenje
- 4.6.5 Gradivo, objavljeno na eRicu za učitelje

4.7 DODATNI KOMENTAR

Napišete lahko svoje mnenje, težave ali pozitivne izkušnje v zvezi z informiranjem in usposobljenostjo za e-vrednotenje.

E-VREDNOTENJE S PROGRAMOM SCORIS ASSESSOR

4.8 Kakšno je bilo vaše mnenje o e-vrednotenju pred njegovo uvedbo v letu 2013?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- E-vrednotenje sem podpiral.
- Nisem imel mnenja.
- E-vrednotenja nisem podpiral.

4.9 Kakšno je bilo vaše mnenje o e-vrednotenju po njegovi izvedbi v letu 2013?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- E-vrednotenje sem podpiral.
- Nisem imel mnenja.
- E-vrednotenja nisem podpiral.

4.10 Kakšno je vaše mnenje o e-vrednotenju po njegovi izvedbi v letu 2014?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- E-vrednotenje podpiram.
- Nimam mnenja.
- E-vrednotenja ne podpiram.

4.11 Za kakšno organizacijo e-vrednotenja preizkusov ste se odločili na šoli?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Učitelji istega predmeta so z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno v šoli.
- Učitelji istega predmeta so z vrednotenjem pričeli skupaj v šoli, nato so vrednotili samostojno doma.
- Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili skupaj v šoli.
- Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili samostojno v šoli.
- Učitelji istega predmeta so vse preizkuse ovrednotili samostojno doma.
- Drugo (zapišite): _____

4.12 Kje je večina učiteljev vaše šole izvedla e-vrednotenje?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- V šoli, izven pouka učitelja.
- V šoli, namesto pouka učitelja.
- Doma, čeprav so imeli možnost vrednotenja v šoli.
- Doma, ker niso imeli možnosti vrednotenja v šoli.
- Drugo (zapišite): _____

4.13 Ali vas moti, da imajo pooblaščeni sodelavci Rica med e-vrednotenjem vpogled v delo učiteljev?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Da.
- Ne.

Odgovor Da: Pojasnite, zakaj vas to moti.

ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI MED E-VREDNOTENJEM

4.14 Kako razumljivi se vam zdijo postopki za zagotavljanje kakovosti med e-vrednotenjem (vaja, standardizacija, kontrolno vrednotenje)?

(Izberite enega od ponujenih odgovorov.)

- Popolnoma razumljivi.
- Delno razumljivi.
- Nerazumljivi.

4.15 DODATNI KOMENTAR

Napišete lahko svoje mnenje, težave ali pozitivne izkušnje v zvezi s postopki za zagotavljanje kakovosti e-vrednotenja.

VPOGLEDI IN POIZVEDBE

4.16 Ali ste imeli težave pri izvedbi vpogledov v preizkuse znanja?

- Da.
- Ne.

Odgovor Da: Pojasnite, zakaj ste imeli težave.

4.17 Kako ocenjujete postopka vpogledov in poizvedb v elektronski obliki?

Na podlagi svojih izkušenj ocenite značilnosti vpogledov in poizvedb v elektronski obliki v primerjavi s klasično izvedbo v preteklih letih. S spustnega seznama pri vsaki značilnosti (od A do Č) izberite enega od ponujenih odgovorov.

A) Sodelovanje staršev v postopku vpogledov v preizkuse znanja na šoli

Možni odgovori: Veliko večje / Večje / Enako / Manjše / Veliko manjše

B) Težave pri organizaciji vpogledov v preizkuse znanja na šoli

Možni odgovori: Veliko večje / Večje / Enake / Manjše / Veliko manjše

C) Tehnična in organizacijska izvedba posredovanja podatkov o poizvedbah

Možni odgovori: Veliko boljša / Boljša / Enaka / Slabša / Veliko slabša

Č) Poraba časa za izvedbo poizvedb

Možni odgovori: Veliko večja / Večja / Enaka / Manjša / Veliko manjša

PREDNOSTI IN POMANJKLJIVOSTI E-VREDNOTENJA

4.18 Katere so po vašem mnenju največje prednosti e-vrednotenja?

(Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.)

- Nemotena izvedba pouka na šolah.
- Zmanjšajo se stroški, ki smo jih imeli v preteklih letih z vrednotenjem na centrih za vrednotenje.
- Večja fleksibilnost pri razporejanju časa in izbiri kraja vrednotenja.
- Elektronski dostop do preizkusov za učitelje, učence in starše.
- Večji nadzor nad vrednotenjem.
- Večja kakovost vrednotenja.
- Boljša izvedba postopka vpogledov.
- Boljša izvedba postopka poizvedb.
- Večja varnost.
- Sodelovanje večjega števila učiteljev, kar pomeni zmanjšanje obsega dela.
- Drugo (zapišite): _____

4.19 Katere so po vašem mnenju največje pomanjkljivosti e-vrednotenja?

(Izberite en ali več ponujenih odgovorov.)

- Potrebna je ustrezna računalniška oprema.
- Težave pri uporabi programa.
- Manj osebnih stikov z drugimi učitelji ocenjevalci.
- Večji nadzor nad vrednotenjem.
- Težave pri izvedbi vpogledov.
- Težave pri izvedbi poizvedb.
- Drugo (zapišite): _____

4.20 Če imate še kakšna vprašanja ali pripombe v zvezi z e-vrednotenjem, jih napišite.

SMISELNOST VREDNOTENJA PREIZKUSOV ZNANJA

4.21 V čem kot ravnatelj vidite smisel vrednotenja preizkusov znanja NPZ-ja, ki ga opravljajo učitelji vaše šole?

(Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.)

- V vrednotenju ne vidim smisla.
- Učitelji se seznanijo s potekom in načinom vrednotenja preizkusov.
- Učitelji uskladijo in poenotijo kriterije ocenjevanja.
- Učitelji pridobijo izkušnje za utemeljevanje ugovorov in poizvedb.
- Učitelji odkrivajo najpogostejše napake učencev.
- Učitelji dobijo vpogled v znanje učencev.
- Učitelji spoznavajo odnos učencev do znanja.
- Učitelji se pri vrednotenju seznanijo s strukturo preizkusov in nalogami NPZ-ja.
- Učitelji pridobivajo dodatno znanje, ki ga lahko vključijo v svoje strokovno delo.
- Učitelji na ta način ostajajo povezani s stroko.
- Učitelji dobijo povratno informacijo o svojem delu in delu drugih učiteljev.

4.22 Če v vrednotenju vidite tudi drugačen smisel, ga lahko zapišete.

5 OCENA POSREDOVANIH INFORMACIJ

Ocenite posredovane informacije s strani organov in inštitucij, ki izvajajo NPZ. Ponujene odgovore označite z *DA* ali *NE*.

- 5.1 Informacije s strani MIZŠ-ja
- 5.2 Informacije s strani Državne komisije za vodenje NPZ-ja
- 5.3 Informacije s strani Rica
- 5.4 Informacije s strani ZRSŠ-ja
- 5.5 Informacije s strani podjetja B2

Podjetje **B2** izvaja IT-storitve na Portalu MIZŠ-ja (program *Prijava na NPZ in Vpis*).

Odgovori: Natančne / Pravočasne / Nedvoumne

6 OCENA SODELOVANJA

- 6.1 Sodelovanje z organi in inštitucijami za vodenje NPZ-ja ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Sodelovanje z MIZŠ-jem
- Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ-ja
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSŠ-jem
- Sodelovanje s podjetjem B2

Podjetje **B2** izvaja IT-storitve na Portalu MIZŠ-ja (program *Prijava na NPZ in Vpis*).

- 6.2 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 6.1.

- Sodelovanje z MIZŠ-jem
- Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ-ja
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSŠ-jem
- Sodelovanje s podjetjem B2

7 OCENA UPORABNOSTI DOKUMENTOV IN PROGRAMOV ZA NPZ

- 7.1 Uporabnost dokumentov in programov za NPZ ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Uporabnost *Informacije za učence in starše*
- Uporabnost *Koledarja NPZ-ja*
- Uporabnost *Navodil za izvedbo NPZ-ja*
- Uporabnost programa *Prijave KPP-jev*

7.2 Vpišite pripombe (če jih imate) o uporabnosti dokumentov in programov za NPZ.

- Uporabnost *Informacije za učence in starše*
- Uporabnost *Koledarja NPZ-ja*
- Uporabnost *Navodil za izvedbo NPZ-ja*
- Uporabnost programa *Prijave KPP-jev*

8 OCENA USTREZNOSTI RAČUNALNIŠKEGA PROGRAMA ZA PODORO NPZ-JU

8.1 Ustreznost računalniškega programa *Prijava na NPZ in Vpis* ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

8.2 Vpišite pripombe (če jih imate) k računalniškemu programu *Prijava na NPZ in Vpis*.

9 PRILAGOJENO IZVAJANJE NPZ-JA ZA UČENCE S POSEBNIMI POTREBAMI

9.1 Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekalo prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami?

- Da.
- Ne.

9.2 Od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite spodnje postavke:

9.2.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*)

9.2.2 Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami

9.2.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami

9.3 V pripombah navedite razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 9.2:

9.3.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*)

9.3.2 Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami

9.3.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami

9.4 Zapišite predloge za izboljšavo:

9.4.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP-jev*)

9.4.2 Prilagoditev preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami

9.4.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ-ja za učence s posebnimi potrebami

10 DODATNA INFORMACIJA O DOSEŽKIH UČENCEV VAŠE ŠOLE NA NPZ-JU IN O KAKOVOSTI VREDNOTENJA UČITELJEV

Na vprašanja odgovorite z DA ali NE.

- 10.1 Ali učiteljem posredujete analize o dosežkih učencev vaše šole pri NPZ-ju, ki jih pripravi Ric in so objavljene na spletni strani eRic?
- 10.2 Ali na šoli analizirate dosežke učencev vaše šole?
- 10.3 Ali pri pripravi analize dosežkov NPZ-ja sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se preverja?
- 10.4 Ali na šoli opravite analizo o odstopanjih med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju in poskušate poiskati vzroke za odstopanja?
- 10.5 Ali na šoli opravite primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije?
- 10.6 Ali na šoli opravite primerjavo dosežkov pri NPZ-ju po letih?
- 10.7 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite učiteljskemu zboru na šoli?
- 10.8 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite svetu staršev?
- 10.9 Ali analizo dosežkov pri NPZ-ju predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ-ja?
- 10.10 Ali je analiza dosežkov učencev pri NPZ-ju del procesa samoevalvacije na šoli?
- 10.11 Ali ste opravili analizo kakovosti vrednotenja učiteljev z vaše šole?
- 10.12 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju upoštevate pri načrtovanju dela učiteljev za naslednja šolska leta?
- 10.13 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ-ju umeščate v *LDN* in *Razvojni načrt šole*?
- 10.14 Ali pripravite sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju?

Če na šoli pripravite sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju, odgovorite na spodnje vprašanje.

- 10.15 Kaj zajema sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju? (Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.)
(Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.)
 - Primerjavo dosežkov učencev šole z dosežki na državni ravni.
 - Poglobljeno opisno (vsebinsko) analizo o doseganju ciljev/standardov za šolo/razred.
 - Analizo o odstopanjih med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju.
 - Navedbo vzrokov za odstopanja med pričakovanim in doseženim znanjem pri NPZ-ju.
 - Ukrepe za izboljšanje doseženega znanja pri NPZ-ju v prihodnje.
 - Primerjalno analizo dosežkov učencev 6. in 9. razreda iste generacije.
 - Primerjalno analizo dosežkov pri NPZ-ju po letih.
 - 10.16 Katera druga področja, ki zgoraj niso naštet, še zajema sintezno poročilo o analizi dosežkov učencev vaše šole pri NPZ-ju?
-

11 DRUGI KOMENTARJI NA NPZ

- 11.1 Lahko zapišete tudi druge komentarje (predloge, pojasnila itd.) na NPZ (največ 4096 znakov – če jih je več, jih pošljete na info@ric.si s pripisom ANKETA).
-